Ն. 1246 — 1889 ՅՈՒԼԻՍ 27 ՓԷՆՃՇԷՆՊԻՀ)(1306 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 11 — ՓԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 աՅլըք	6 աՅլըք	3 աՅլըք
ՏԱՇՐԱ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Իլքնճի, չնճի վէ ճինճի սահիֆէ ... ղրշ. 5
Դէօրտիւնճիւ սահիֆէ 1ին 10ր. հս. » 3
Մէվատտը նաֆիլայա տաիր պէնտլէր ... պարալը օլունաճագ վէ ... ւվրագ իատէ օլունմայա.

Խաւարէխանէկի, Պեթմաթալըա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա ալըր։ Քեաղըթլէր մէկտուպ հաղգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ'ա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԱՒՍԹՐԻԱ ԻՄՓԷՐԱԹՕՐԸՆԸՆ ՊԷՐԼԻՆԷ ՍԷՅԱՀԱԹԸ

Աւսթրիա իմբէրաթօրը՝ րէֆագաթընտա արշիտուգ Ֆրանսուա Ֆէրտինանտ պուլընտըղը հալտէ ալաֆր. օգոստոսըն 11ինճի կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Պէրլինէ մուվասէլէթ էտէճէք էիճէն Վիէննատան հարէքէթ իտէճէք տիր։

Իմբէրաթօրտան սօնրա խարիճիյէ Նազըրը գօնթ Գալնօքի իլէ, խարիճիյէ նէզարէթի չիւպէ միւտիրի գօնթ Զօկէնի վէ ումումի էրքեանը հարպ րէիսի Պարօն Պէք տախի Պէրլինէ կիտէճէքլէր տիր։

Պրէնս Պիզմարգ՝ Աւսթրիա իմբէրաթօրընըն էմնի գապուլընտէ հազըր պուլընմագ իչիւն պու կիւնլէր տէ Վարցինտէն Պէրլինէ ավտէթ իտէճէք տիր։

Մէէզուրէն Բարիզտէ պուլունան Ֆրանսա տէվլէթինին Պէրլին սէֆիրի Մ. Հէրպէթ՝ Աւսթրիա իմբէրաթօրընըն Պէրլինտէ էմնի գապուլընտէ հազըր պուլընմագ իչիւն մահալը մէմուրիյէթինէ ավտէթ իթմէք իւզրէ էմր ախզ իթմիշ տիր։

Աւսթրիա իմբէրաթօրընըն Պէրլինէ ազիմէթի մունասէպէթիյլէ իճրա օլունաճագ չէնլիքլէրին բրօկրամը պէր վէճհը աթի տիր.

Օգոստ. 12.— Աւսթրիա իմբէրաթօրը՝ էօլլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 5տէ Պէրլինէ մուվասէլէթ իտուպ սաաթ 8տէ Ալէմանիա խանէտանը իմբէրաթօրիսի իլէ թաամ իտէճէք տիր։ Սաաթ 8½տա խասսա ալայը մուզիգասը՝ սէրայըն էօնիւնտէն մաշալալար իլէ պիր րէսմը կէչիտ իճրա իտէճէք տիր։

Օգոստ. 13.— Ալաֆր. սաաթ 9տա ասքէրի րէսմը կէչիտ իճրա օլունուպ, պատէհու թաամ իտիլէճէք վէ միւթէագըպէն Շարլօթէնպուրկա կիտիլէճէք տիր։ Եէվմը մէզգիւր ագշամըսը սէրայտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ տըր։

Օգոստ. 14.— Սրանտաւտա ասքէր մանօվրալարը իճրա օլընուպ, էօլլէնտէն սօնրա սաաթ 2տէ Պէրլինէ ավտէթ օլընարագ թաամ իտիլէճէք, վէ սաաթ 4տէ Բօցտամա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ օլընուպ իմբէրաթօր Ֆրէտէրիգին մէզարը զիյարէթ իտիլէճէք տիր։ Սաաթ 6տա Պուպէլսպէրկտէ իմբէրաթօրըն պէօյիւք վալիտէսի իմբէրաթօրիչա Աւկուսթանըն սէրայընտա թաամ իտիլէճէք տիր։

Օգոստ. 15.— Քիլիսէտէ զիյնէթը րուհանիյէ իճրասընտան սօնրա, Աւսթրիա իմբէրաթօրընըն ֆախրի գօմանտանը պուլընտըղը ալայ՝ էննի նիզամնամէի ասքէրի մուճիպինճէ իճրաի թալիմ իտէճէք, վէ պատէհու իմբէրաթօրլար՝ ալայը մէզգիւրըն գազինօսընտա էօյլէն թաամը իտէճէքլէր տիր։

—

Բուլի օգոստոսըն 2ինճի կիւնիւ՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն Սօֆիայա վիւրուտի իլէ իճրաի մէմուրիյէթէ պաշլամըշ օլտըղը կիւնէ թէսատիւֆ իթմէքլէ, պու սէնէ Սօֆիատա չաշաալը պիր սուրէթտէ չէնլիքլէր իճրասը միւսամմէմ օլտըղը, վէ Պուլկարիստանըն հէր թարաֆընտան հէյէթը մէպուսէլէր իրսալըյլա լազըմէի թէպրիք իֆա գըլընաճաղը Սօֆիատան Վիէննա կաղէթալարընա իշար օլունմըշ տըր։

—

Սօֆիատան եազըլտըղընա կէօրէ, մէթրօբօլիտ Գլէման՝ վազ վէրտիկի սըրատա բրէնս Ֆէրտինանտ ալէյհինտէ հագարէթամիզ լիսան իսթիմալ իթմիշ օլմասընտան տօլայը մուհաքէմէ օլմագ իւզրէ մահքէմէ թարաֆընտան վուգու պուլան տավէթէ իճապէթ իթմէմիշ օլտըղընտան, Թահթը լէվգիֆէ ալընարագ Թահթէլ հըֆզ Զիլժօվ չէհրինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մահքէմէ մումաիլէյհի սէրպեսթ պըրագըլմագ իչիւն 20,000 ֆր. քէֆալէթ ագչէսի Թալէպ իթմիշ օլտըղընտան, մէպլաղը մէզպուր՝ չէհրին էհալիսի թարաֆընտան թէտարիք ու իթա օլընմըշ տըր։

—

Պուլկարիստան Միլլէթ Գանգասընըն միւտիրի Մ. Թէնէֆ՝ Սօֆիա պէլէտիյէսի իչիւն Լօնտրա պանքէրլէրինտէն ագտը գարարկիր օլան 10 միլեօն ֆր.լըգ իսթիգրազ իչիւն ինճասը լազըմ կէլէն սօն մուամէլէի րէսմիյէյի իֆա իթմէք իւզրէ կէչէն ճումաա կիւնիւ Լօնտրայա մուվաֆագաթ ... Սօֆիայա ավտէթ էյլէմիշ տիր։ Պուլկարիստան Միլլէթ Գանգասը տախի՝ իշպու իսթիգրազըն պիր չէրէկինէ եանի իքի պուչուգ միլեօնընտա իշթիրագ իտէճէք իմիշ։

—

Պէլկրատտան իշար օլընտըղընա կէօրէ, գրալ Միլան՝ քէնտի սէյահաթ բրօկրամընը թէպտիլ իթմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ՝ էվվէլա տէնիզ պանեօսը իթմէք իւզրէ սահիլ պիր չէհրէ միւթէվէճճիհէն կէլէճէք հաֆթա Պէլկրատտան հարէքէթ իտէճէք տիր։ Ղալիպա միւշարէլէյհ՝ Բարիզէ սէյահաթըը գաթիէն թէէխիր իթմիշ տիր։

Եինէ Պէլկրատտան եազըլտըղընա կէօրէ, մէթրօբօլիտ Միշէլ՝ րէֆիգլէրի օլան Սըրպ րուհանի մէմուրլարընտան պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, պօշալմա տավաի մալումիւնին էնինտէն թէտգիգ օլունմասինէ ... էֆքեարընտա օլտըղընը պիլտիրմիշ տիր։

—

Պէլկրատ 3 օգոստ.—Գրալ Միլան՝ մախտումը գրալ Ալէքսանտր իլէ վալիտէսի գրալիչա Նաթալի պէյնինտէ միւսաթագպէտէ վուգու պուլաճագ միւլագաթլարա տաիր քէնտիսի իլէ հէյէթը նիյապէթ պէյնինտէ պէյնինտէ վուգուա կէլէն սուրէթը թէսվիյէ աՀքեամընըն րէսմի պիր էվրագտա թայինի օլընմասընը թալէպ իտէյօր։ Մէզգիւր էվրագ՝ պու կիւն իմզա օլընաճագ տըր։

Սըրպ ասաքիրը ինհիլալիյէսինին 3իւնճիւ սընֆընըն թահթը սիլահա ալընմասը իչ պու քըրրէ խիթամ պուլմուշ տըր։ 37 եաշընտան 50 եաշընա գատար կայրիպէն 30000 նէֆէր՝ սիլահ վէ մուհիմմաթ ախզ իթմիշլէր տիր։ Իքինճի սընֆ ասաքիրը ինհիլալիյէնին տախի սիլահ թահթընա ալընմասընա պաշլանըլմըշ տըր։

—

Սըրպիսթան մէթրօբօլիտի Մօնսէնեէօր Միշէլ՝ Եունանիսթան Սինօտ մէճլիսինէ պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, մէթրօբօլիթլիք մէմուրիյէթինին մէզգիւր Սինօտ թարաֆընտան տախի թանըլմասընը թալէպ իթմիշ տիր։

Ղայէթ մուֆասսալ վէ Սըրպ լիսանընտա գալէմէ ալընմըշ օլան մէզգիւր մէքթուպ՝ Աթինատա մուգիմ Սըրպ գօնսօլօսըն սըրքաթիպի թարաֆընտան Րումճայա թէրճէմէ օլընուպ, Սինօտ մէճլիսինէ թագտիմ օլընմըշ տըր։ Մէթրօբօլիթ Միշէլ՝ իշպու մէքթուպտա, սիւրկիւնտէ կէչիրտիկի 6 սէնէ միւտտէթին թարիխինի վէ պու քըրրէ Սըրպիսթան մէթրօբօլիթլիկինտէ իպգասընը մուճիպ օլան աՀվալի պէրթաֆսիլ հիքեայէ իթտիքտէն սօնրա, մէմուրիյէթինին Եունանիսթան միւսթագիլ Քիլիսէսի թարաֆընտան թաստիգ օլընմասընը րէճա էյլէմիշ տիր։

—

Պէչթատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Իրան Շահը ալաֆր. օգոստոսըն 25ինճի կիւնիւ Պէչթայա վիւրուտ իտուպ 2 կիւն չէհրը մէզգիւրտէ գալաճագ տըր։ Աւսթրիա սէրայը իմբէրաթօրիսի Նազըրը՝ Շահը միւշարէլէյհին գապուլի իչիւն թէտապիրը լազըմէյի իթթիխազ էյլէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհին չէրէֆինէ օլարագ Օբէրա թեաթրօսընտա պիր օյուն իճրա օլընաճագ տըր։

—

Րոմա Թարիգիլէ Հայէչիսթանտան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Շօա գրալը Մէնէլիգ՝ հէման Թէգտիւլ Հայէչիսթանըն Հայէչ գրալը տէյու իլան օլընմըշ տըր։ Միւշարէլէյհ՝ էսէվվէլ Ցաւուա կէօլիւ ճիվարընտա պուլունըյօր։

Իթալիանլարըն աՀվալինէ կէլինճէ, Քէրէն մէվգիի՝ իսթիհքեամ թահթընա ալընմըշ վէ պէօյիւք զահմէթլէր իլէ 167 քիլօմէթրօլըգ մէսաֆէ տաղլարտան կէչիրիլէն Թօբլար իլէ մէվգիի մէզգիւր գուվվէթլէնտիրիլմիշ տիր։ Կինտա գալէսի՝ պիր արապա եօլու վասըթասըյլա Սաաթի մէվգիինէ պիրլէշտիրիլմիշ օլուպ, չիմտի տէ եինէ Կինտատան Ասմարայա տօղրու տիկէր պիր եօլ ինշա օլունըյօր։

—

Վիէննատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Րուսիանըն Վիէննա սէֆիրի բրէնս Լօպանօֆըն եէրինէ Մ. Նօվիգօֆըն թայինի օլունաճաղը շույու պուլմուշ տըր։

Մ. Նօվիգօֆ՝ Աւսթրիանըն րէճալը բօլիթիգիյէսիյլէ տայմա մունասէպաթը տօսթանէտէ պուլընմըշ միւթէպէռ իլ էֆքեար պիր տիբլօմաթ օլմագլա, Վիէննա սէֆարէթինէ թայինի թէհագգուգ իտէր իսէ, տէվլէթէյն պէյնինտէ ճէրէյան իտէն մունասէպաթըն պիր հիւսնիւ սուրէթ քէսպ իտէճէկի մէմուլ ատտ օլընըյօր։

—

Կէչէն բազար կիւնքի Թարիխլէ Րոմատան աթիտէքի Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Ալաֆր. յուլիսըն 30ընճը կիւնիւ Րոմատան հարէքէթ իթմիշ օլան Րուսիա տէվլէթինին Վաթիգան նէզտինտէքի մասլահաթկիւզարը Մ. Իզվօլսքի՝ եէնի Լէհ բիսգօբօսլարընըն նասպ ու թայինի մէսէլէսի հագգընտա Վաթիգան իլէ իճրա իթտիկի միւզաքէրաթընէթիճէսինի պիլտիրմէք Րուսիա Զարընա արզ իտէճէք տիր։ Միւզաքէրաթը մէզգիւրէ՝ Մ. Իզվօլսքի իլէ Բաբանըն ումուրը խարիճիյէսի միւտիրի գարտինալ Րամբօլլա պէյնինտէ պիր իթիլաֆը թամմ իւզրէ նէթիճէբէզիր օլմըշ տըր։ Պու պապտէ գարարկիր օլան սուրէթը թէսվիյէ՝ Զար թարաֆընտան թաստիգ օլընըր օլընմազ, Բաբա՝ միւնհալ օլան 7 բիսգօբօսլըգ մագամը իչիւն բիսգօբօսլար նասպ ու թային իտէճէքմիշ տիր։ Իլավէթէն պէյան օլընտըղընա կէօրէ, Բաբա՝ եէնի բիսգօբօսլարըն թաարիֆի իչիւն գարտինալլար մէճլիսինին ագտը իճթիմաա գատ իթմէսինէ պէքլէմէյէճէք, վէ Մ. Իզվօլսքի Րոմայա ավտէթ իթտիքտէ, Բաբա՝ մէզգիւր բիսգօբօսլարը պիր թահրիրամը ումումիյէ իլէ նասպ ու թային էյլէյէճէք տիր։ Մ. Իզվօլսքի՝ կէլէճէք սէփթէմպէրտէ Րոմայա ավտէթ իտէճէք տիր։»

—

Իտալիէ Մախսուսէնին Աւէր վաբօրը՝ Կիրիտէ ասքէր նագլ իթտիկի սըրատա, Սագըզ ատասընտա գումա օթուրմըշ տըր։ (Մօնիթէօր)

—

Րոմա 3 օգոստ.— Իթալիա Բարլամէնթօսընըն տէվրէի ինիքատընըն սէտտու խաթմիլինէ տաիր տուն ագշամ նէշր օլընան գարարնամէյէ՝ ասլա պէքլէնիլմէյօր իտի։ Բարլամէնթօնըն տէվրէի ինիքատը՝ ալէսուլիյէ 2 սէնէ խիթամ պուլուր իսէ տէ, սէնէ իչինտէ տէվրէի ինիքատը եինէ մէզգիւրէտէն 7 այ նօգսան տըր։ Րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, Մէճլիսը մէպուսանըն տաղըթըլմասը գարարնամէսի տախի գարիպէն նէշր օլընաճագ մըշ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՊԱՅՐԱՄ ԱԼԱՅԸ

Տիւնքի նիսբէթլէ վուգուպուլ խիւլասաթէն եազըլտըղըմըզ Պայրամ ալայը հագգընտա պէրվէճհը աթի պազը թաֆսիլաթ իթա օլունըր.

Տիւն սապահ Պայրամ ալայը՝ ֆէվգէլատէ պիր մուհթէշէմ պիր սուրէթտէ իճրա օլունմըշ տըր։ Բայթահթտա պուլընան ասաքիրին հէր սընֆընտան պիր չօգ թապուր ասաքիրը Շահանէ՝ սապահլէյըն էրքէնտէն Եըլտըզ սէրայընտան Տօլմա Պաղչէ սէրայընա գատար կիւզէրկեահը հիւմայունտա սաֆպէսթէ օլմըշ իտի։ Պէօյիւք մէմուրինի մուլքիյէ վէ ասքէրիյէ իլէ Աթաշէմիլիթէր ... ոշի ... ... Շահանէ եէրլէրինտէ ... Միւպարէքէ ...

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ սաաթ 10½ րաատէլէրինտէ 4 աթլը արապա պիր ֆայթօնա րագիպ օլտուգլարը վէ միւրաֆագաթ հիւմայունլարընտա Ղազի Օսման վէ Նամըգ բաշալար հազարաթը պուլընտուգլարը հալտէ, քէմալը իճլալ ու իհթիշամ իլէ Եըլտըզ սէրայընտան պիւյուրուլմուշ Պէչիքթաշ ճամիսինի թէշրիֆ պույուրմըշլար, վէ էօնտէն եավէրանը Շահանէլէրի վէ արգատան Մապէյնը Հիւմայունըն պիւյուք մէմուրինը միւքիմէ վէ ասքէրիյէսի վէ պէնտէկեանը սաիրէ՝ էլ... ինտէխապ բէսմիլէլէրինի լապիս օլարագ կիթմէքտէ պուլընմըշլար տըր։

Ճամիի մէզգիւր գարուսընըն սաղ թարաֆընտա Սադրազամ հազրէթլէրի իլէ պիրճումլէ վիւքէլայի ֆիխամ վէ միւշիրան քիրամ վէ տամատը Հազարաթը վէ սաիր րիճալը տէվլէթ՝ ալայ էլպիսէլէրիյլէ հազըր պուլընտուգլարը հալտէ, սօլ թարաֆընտա տախի մազամը Վալիտէ Սուլթան հազրէթլէրի իլէ հարէմը հիւմայունը Համիտ Խասս ախըր արապալարը տուրմագտա իտիլէր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ ճամիի մէզգիւրէ թէշրիֆլէրինտէ պուլունան մէրասիմը Մէմլէքէթէ ... Սադրազամ վէ սաիր ... Ալ Մէճլիսը Մապէյնը Մապէյնը հիւմայունա թէշրիֆ պուլընմըշլար տըր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Պայ րամ նամազընը էտա պույուրտուգտան սօնրա ճամիտէն խուրուճ իլէ, սաաթ 11½ րաատէլէրինտէ Տօլմա Պաղչէ սէրայընը թէշրիֆ պույուրմըշլար տըր։ Իշպու իքինճի ալայ՝ պէր վէճհը աթի վուգուա պուլունմըշ տըր։

Էօնտէն Սադրազամ հազրէթլէրի իլէ պիլճումլէ մաքամաթը վէ մաազըլ ... ֆիխամ հազարաթը՝ իւ ... իլէ կէլէրէք պուլընան Խասս ախըր ասքէրի ... հազարաթը պէր վէճհ ... ալայ կէչմիշ ... Զաթը չէվքէթսիմաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ էլպիսէի ասքէրիյէ լապիս, վէ ղայէթ միւրէսսա պիր աթա րաքիպ օլտըղլարը հալտէ, կիւզէրկեահը հիւմայունլարընտա սաֆպէսթէ օլմըշ պուլունան ասաքիրը Շահանէ թարաֆընտան ... Մէճիտիյէ Մարշ. ... Ալայ ... Պայրամ ... պուլունմըշ ...

Զաթը հազրէթը Պատիշահի՝ Տօլմա Պաղչէ սէրայընըն մուայետը սալօնընտա ... արզ ... հիւմայունլարընտա ... պուլընմըշլար, Սադրազամ հազրէթլէրի ... Մապէյն ... պուլընմըշլար ... վէ սաիր ... թէպրիքէ ... Շէհրիյարինին սաֆպէսթէ ... եէրէ ... Պայրամ ... թաշրիֆ ... իտիլէր։

Զաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ սէրայը մէզգիւրտէ տաիրէի մախսուսէ ... ... Շահանէլէրին ... սաամիյէ ... ... մաշավաթ ... Սոլթան ... Ավլատը ... ...

Պիր սաաթ գատար իմթիտատ իտէն ...

— Պէրլինտէքի Տայչ պանգասընըն իքի մէմուրընըն՝ 45 միլեօն ֆրանգլըգ իսթիգրազը մալումըն Թահվիլաթընը Տէրսաատէթէ կէթիրմէքտէ օլտուգլարը խապէր վէրիլիյօր։ Թահվիլաթը մէզգիւրէ՝ Մալիյէ Նազըրը Գաղազեան Ցաքօբ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան իմզա օլընաճագ վէ Մալիյէ նէզարէթինին րէսմի մէօհրիւ պասըլաճագ տըր։

Պուլկար կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Սօֆիատա մուգիմ Ալէմանիա բօլիթիգա մէմուրընըն պիր թէշէպպիւսի իւզրէինէ Պուլկար հիւքիւմէթի՝ Թահվիլաթը մէզգիւրէ իչիւն հիչ պիր մուամէլէի րէսմիյէ իճրա իթմիյէճէք սէրպէսթ ... հուկումէտտան կէչիրիլմէսի զըմնընտա Զարիպգրատտաքի Պուլկար կէօմրիւք մէմուրլարընա էվամիր իրսալ էյլէմիշ տիր։

— Պէհրիգա տէվլէթինին էտիրնէ գօնսօլօս վէքիլի Մ. Կիւսթավ Գաուէթթիյէ Օսմանիյէ նիշանընըն 4ինճի րիւթպէսի իհսան պուլըրըլմըշ տըր։

— Տիւն կիւնտիւզ տէրունը քէօբրիւտէ պիր արապա մավունասը՝ Եէմիշ իսքէլէսինտէն քէօբրիւյէ կէլիրքէն եանաշմագ իւզրէ օլան տէրունը քէօբրիւ վաբօրլարընտան պիրինէ չարբարագ, մէզգիւր վաբօրըն պաշ թարաֆընտա եան գաբլամասընը պիր խայլի եէրինի գըրըգ խարապ իթմիշ տիր։

— Աթինատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Մ. Դրիքիսին թահթը գօմանտասընտա պուլընան Եունան տօնանմասը՝ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Շիրա լիմանընա մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 7 օգոստ.

Ժէնէրալ Պուլանժէնին էրքեանը հարպ հէյէթինէ տախիլ պուլընմըշ օլուպ, մուախխէրէն խարիճիյէ նէզարէթի րէֆագաթընտա կէչմիշ օլան եուզպաշը Պիւժագ՝ Ալէմանիատան րիշվէթ ալարագ ճասուսլըգ իթմէք թէօհմէթիյլէ իթհամէն էվվէլքի կիւն թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միլլէթիմիզ նէվճիվանընտան Ալանեան Երուանդ էֆէնտի՝ պիր գաչ սէնէ վէնէտիքտէ Մուրատ-Ռաֆայէլեան մէքթէպինտէ թահսիլը մէարիֆ իթտիքտէն սօնրա, պունտան եէտի սէնէ մուգատտէմ իթալիատա Բատուա Տարիւլֆիւնունընա տուխուլ իլէ, ֆէննը թէպապէթի թահսիլ վէ պու սէնէ իքմալ իտէրէք Տօգթօրլըգ տիբլօմասընը ախզ էյլէմիշ տիր։

Էֆէնտիի մումաիլէյհ՝ իմթիհանլարընտա ազրանընա ֆայիգ պիր սուրէթտէ իպրազը մէհարէթ վէ մէզիյէթ իթմիշ, վէ Տօգթօրլըգ Ռէչլիին միւտտարիսը վէ ֆէվգէլատէ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլմասը ազրանընտան տօլայը րէֆիգլէրի՝ Տարիւլֆիւնուն գարուսընա իչ աթըլը պիր արապա կէթիրէրէք, մումաիլէյհի արապայա բինդիրմէք ... մէնզիլինէ ... կէթիրմիշլէր, վէ ... Բատուայա ... Ալամը ... ... իթմիշլէր տիր։

Ֆէզալիգ Բատուա չէհրինին միւթէպէր ֆամիլիալարը վէ քէնտի րիւֆէգասը՝ էֆ.ի մումաիլէյհէ էլմաս վէ ալթունտան մամուլ պիր չօգ զիգըմէթ հէտիյէլէր վէրմիշլէր տիր։

Էֆէնտիի մումաիլէյհ՝ հէնուզ տիբլօմասընը ալմազտան, մէքթէպ թալէպէլի ըզմանլարընտա իքի սէնէտէն պէրու ֆէննը թէպապէթի իճրա իթմէքտէ օլուպ, հաթթա կէչէն սէնէլէր Իթալիատա հիւքիւմէթիմ օլան գօլէրա խասթալըղը էսնասընտա իլթիմալ հիւնէրի կէօստէրմիշ տիր։

Ֆէզալիգ Երուանդ էֆ. օրատա թէքէմմիւլ իտէն թէպապէթ գօնկրէսինտէ Իթալիա գըրալը քիթապէթինէ թային իտիլմիշ տիր։

Պունտան մաատա, Տօգթօր Ալանեան Երուանդ էֆ. տիբլօմասընը ախզ իլէ, օն սէնէտէն պէրու տուր ու մէճճանի պուլընտըղը վաթանընա միւթէթէհէր հարէքէթ իտէն, կէչէն սէնէ Պրազիլիա իմբէրաթօրընը Տօգթօր Շարքօ իլէ պէրապէր թէտավի իտէն մէշհուր Տօգթօր Ճիօվաննի՝ քէնտի չակիրտի օլան Երուանդ էֆ.յէ Տարիլ ֆիւնունտա վէ խասթախանէտէ քէնտիսինէ մուավին իթթիխազ իթմէք ... իթմիշ օլմագլա, Էֆէնտիի մումաիլէյհ էլան չէհրը մէզգիւրտէ իճրաի սանաթ իթմէքտէ տիր։

Տօգթօր Ալանեան Երուանդ էֆէնտինին պուննա մուվաֆֆագիյէթը մէզիյէթը թախսիլը չան ու չէրէֆ օլտըղընտան, պու պապտէ քէնտիսինի ալընէն թէպրիք իտէրիզ։

Միլլէթիմիզ էրպապը գալէմինտէն օլուպ Բարիզ սէրկիի ումումիյէսինի սէյր ու թէմաշա իթմէք իւզրէ պունտան ազիմէթ էտիլէն ... Թարաֆ ... Փանոսեան Աղէքսանդր էֆ. պու քըրրէ Բարիզտէն Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

ԹՕՓ–ԳԱՓՈՒ

... Խմբագիր Տէր,

Անցեալ կիւրակէ (23 յուլիս) պատիւ ունեցայ ներկայ գտնուելու թատերական ներկայացման, որ տրուեցաւ ի Թօփ-Գափու ի նպաստ տեղւոյն Լեւոնեան երկսեռ վարժարանաց, բաւական արդիւնաւոր կերպով։

Կարծեմ չ'էք մերժեր, եթէ խնդրեմ ի ձէնջ, անկիւն մը Ձեր պատուական լրագրէն, շնորհակալութիւն յայտնելու առ կարգադիր երիտասարդ մասնախումբն, որ իրաւամբ կանխահոգ միջոցներ ի գործ դրած էր, այնչափ անձուկ վայրի մը մէջ, կատարեալ հանգստութիւն վայելել տալու ներկայից։

Ուրախ եմք որ ցարդ, Պոլսոյ գրեթէ աննշան մի թաղն համարուող Թօփ-Գափուի մէջ, ունիմք խանդավառ երիտասարդներ, որք անխոնջ աշխատութեամբ ջանքեր կ'ընեն յօգուտ ազգ. մանկտւոյն։

Կը մաղթեմք որ չի մարի այդ ոգեւորութիւնն եւ բարեբաղդութիւն ունենամք այլ պատուաբեր առիթներով վերել Թօփ-Գափուցին։

ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ ՄԸ

ՏԻՒՑՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Մէճլիսը Իտարէի Բօրճիւնըն կէլէն էլան

100տէ 5 ֆաիզլի Թահվիլաթը միւթթէհիտէնին 15ինճի գուբօնըն ալաֆր. օգոստոսըն 10ընճը կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10½ տա Պանգը Օսմանինին Սէթամպօլտաքի խաղինէսինտէ ալէնէն քէշիտէ օլընաճագ տըր։

Տէրսաատէթ 6 օգոստ. 1889

3—2

ԼՕՐՏ ՍԱԼԻԶՊԷՐԻՆԻՆ ՆՈՒԹՔԸ

Ինկիլթէրա րէիսը վիւքէլասը վէ խարիճիյէ նազըրը լօրտ Սալիզպէրի՝ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ չէհր էմանէթի տաիրէսինտէ խրլաթ իթտիկի նութգ գ.ատար մուֆիտ վէ մունասիպ հիչ պիր նութգ խրլաթ իթմէմիշ տիւսէք ճաիզ տիր։ Լօրտը մուշարէլէյհ՝ իշպու նութգընտա, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին՝ կէրէք տախիլի վէ կէրէք խարիճի ահվալը բօլիթիգըյէ հագգընտաքի էֆքեարընը աչըգ վէ մուսարրահ պիր սուրէթտէ իզահ ու պէյան, վէ քէնտի զէմանը իտարէսինտէ Բարլամէնթօնըն մուվաֆֆագիյաթը քեամիլէյէ նաիլիյէթինի մաէլ իֆթիխար եատ ու թիլգեար իլէ խաթիրլայըպ հագգընտա էմնիյէթը քեամիլէսի օլտըղընը իմա ու իշրապ էյլէմիշ տիր։ Լաքին լօրտ Սալիզպէրի՝ Ինկիլիզլէրին պու հալտէն մէմնուն վէ մէսրուր օլմալարընը իխթար ու թավսիյէ իթմէքլէ պէրապէր, հէր նէվի էֆալ ու հարէքեաթը նամէրզիյէյէ վէ թէսավվուրաթը սիյասիգեարանէյէ քէմաֆիսսապըգ ղալէպէ չալմազ՝ հիւքիւմէթճէ մուսաթէյէմ իտուկինի իմա ու թէֆհիմ իթմիշ տիր։

Լօրտ Սալիզպէրի՝ ումուրը խարիճիյէտէն տախի պիր սուրէթը մուէսսիրէտէ պահս իթմիշ օլուպ, բօլիթիգա ուֆուգընտա հէր նէ գատար պազը պուլութլար մուշահէտէ օլընըյօր իսէ տէ, եագընտա պիր բաթլագ վուգու պուլաճաղը՝ լօրտը մուշարէլէյհճէ զաննը մէմուլ պուլընըյօր։ Վագըա հէր թարաֆտա թէտարիքեաթը հարպիյէյէ տէվամ օլընմագտա իսէ տէ, լօրտ Սալիզպէրինին գավլինճէ թէտարիքեաթը մէզքիւրէնին՝ թէէմմիւլը սուլհ ու ասայիշէ էն ալէա պիր վասըթա իտուկի իսթիմալտէն պահս տէյիլ տիր։ Ասքէրլէրին էն զիյատէ հարպը չան օլանը պիլէ՝ էլեէվմ մուհարէպէլէրին հալ ու սուրէթինի թաալին իտէն վէ տիւշմանը խարապ վէ բէրիշան էյլէյէն տէհչէթլի սիլահլարը մէվգիի իսթիմալէ վազ իթմէկէ իպրազը թէրէտտիւտ էյլէյէճէք տիր։ Մամաֆիհ Ինկիլթէրա էկէրչի մուհարէպէտէն նէֆրէթ իտէր իսէ տէ, մուճիպը շէրմ ու հիճապ օլաճագ սուլհ ու սալահը տա գապուլ իտէմէյէճէկինտէն, Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին՝ չօգտան պէրու նուֆուզ ենիւրիւթտիկի մէսաիլի թարաֆէյնը մուխասըմէյնին խօշէխօտ թէսվիյէ իթմէլէրինէ սէյսիզ սէտասըզ սէյիրճի օլաճաղընա ինանմազ մուզայիըը ազ ու հիզմէթ տիր։ Էկէր Ինկիլթէրա մէնաֆիինէ թէարրուզ վուգու պուլուր իսէ, տէվլէթը մուշարէլէյհա՝ մէնաֆիի մէզքիւրէյի մըգայէ վէ մուհաֆազա իտէպիլէճէք, վէ պունտան մաատա, տիւվէլը մուազզամատան պուլընմասը հասէպիլէ, հէր նասըլ օլուրսա օլսուն իֆֆաի վազիֆէ իտէրէք, լէտէլհաճէ աղամէմէլէրի վէ մուխթէֆիգլէրինի տախի մուտաֆէա իշիւն գըլըճ չէքէճէք տիր։

Ինկիլթէրանըն հիչ պիր հըրսը չանը (փառասիրութիւնը) եօգ տըր։ Նամուս ու հայսիյէթ իճապընճա, տէվլէթը մուշարէլէյհա՝ քէնտիյէ էմնիյէթ իտէնլէրի ֆէտա իթմէքտէն իսէ քէնտիսինին ֆիքրի անլաշըլմամասընը տահա զիյատէ թէրճիհ իտէր։ Լաքին Ինկիլթէրանըն էֆքեարը ու մէնֆիյաթը աչըգ վէ մուսարրահ օլուպ, Եվրօբա տէվլէթլէրինին նըսֆընըն էմնիյէթինի մունասիպ իտէճէք հագգըզ պիր զայթը մէմալիք թէսավվուրընտա պուլընտըղընը արթըգ քիմսէ զանն ու մէմուլ իթմէյօր։ Պու չայիա՝ բէք մունասէպէթսիզ պիր չայիա օլտըղընտան, Լօրտ Սալիզպէրի՝ անըն հագգընտա սուքիւթլէ տէ պէյանը նէֆրէթ իտէպիլիր իտի իսէ տէ, ահվալը հազըրէտէ չայիա մէզքիւրէյի գալէմէ ալըպ թէքզիպ իթմէսի տախի մունասէպէթսիզ տէյիլ տիր։ Լօրտը մուշարէլէյհ հէր նէ քի տէմիշ իսէ, մունասիպ վէ էսէմմիյէթը ազիմէյի հաիզ տիր։ Ինկիլթէրա՝ Եվրօբա մէրքէզինտէքի տուվէլը մութթէֆիգէ կիպի սուլհ ու սալահա չալըշըպ, լաքին մուհարէպէյէ տէ հազըր վէ մուհէյյա տըր, վէ նէ պիր հագսըզլըղա վէ նէ պիր հագարէթէ թահամմուլ իթմէյէճէք տիր։ Լօրտ Սալիզպէրինին իշպու պէյանաթընտա եէնի հիչ պիր շէյ պուլընմատըղը՝ ինթիզամըտէն պահս օլամայըպ, վէ լաքին լօրտը մուշարէլէյհ՝ պէյանաթը մէզքիւրէյի թէքրար իթմէքլէ, րէիսը վիւքէլայըգ վազիֆէսինի իֆա իթմիշ տիր։ Մուշարէլէյհ՝ ասլա թէհտիտ իթմէյիպ, ֆագաթ իխթար իթմէքտէ, վէ Ինկիլթէրա բօլիթիգասընը պիր լիսանը սիւքիւնէթ ու իթիտալ իլէ իլան իթմէսիյլէ, բօլիթիգայի մէզքիւրըն գուվվէթ ու մէքնէթինի թէզեիտ էյլէմէքտէ տիր։

Ալէման վէ Աւսթրիա-Մաճարիսթան կազէթալարը՝ նութգը մէզքիւր հագգընտա պիր չօգ մութալէաթը սիթայիշքեարանէ պէյան իթմիշլէր տիր։

Նութգը մէզքիւր՝ իթթիֆագը մուսէլլէսին (եանի Ալէմանիա-Աւսթրիա-Իթալիա իթթիֆագընըն) վազիֆէի մուգատտէսէսինի տահա զիյատէ թագվիյէ իտէճէք տիր, զիրա Նօրտ Տօյչէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ կազէթասընըն գավլինճէ, Ինկիլիզ բօլիթիգասընըն՝ իթթիֆագը Սուլհ խաթթըլարընա մուվազի (զուգահեռական) խուտութ իւզէրինտէ իճրայի հարէքէթ իթտիկի տէրքեար օլուպ, պու տա քեաֆի տիր։

Լօրտլար մէճլիսինտէ Լօրտ Սթրաթէտէն վէ Գամբպէլին՝ Եվրօբաի Շարգի իշլէրի հագգընտա իրատ իթտիկի սուալէ ճէվապէն, Լօրտ Սալիզպէրինին ախիրէն իրատ իթտիկի տիկէր պիր նութգը տախի պուրատա եատ ու թիլգեար իթմէք՝ մունասէպէթսիզ տէյիլ տիր։ Լօրտ Սալիզպէրի՝ նութգը մէզքիւրտէ, Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին Թիւրքիա հագգընտա հիսսիի ազմ ու նիյէթտէ պուլունտըղընը, վէ մէմալիքը Շահանէնին՝ Սուլթան Ապտիւլ համիտ Խան հազրէթլէրինին ահտը սալթանաթլարընտա իճրայի թէրագգիյաթ էթտիկինի պիլմունասէպէ արզ ու պէյան էյլէմիշ տիր։

(Լէվանթ Հէրըլտ)

ՄԷՔԱԷԹԻՊ

ՏԻՑԱՐՊԷՔԻՐ

Տիյարպէքիր մուխպիրիմիզտէն յուլիս 11 Թարիխլիյէ ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր։

Վալիի վալաշանըմըզ հաճի հասան պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ թարիխը մէքթուպըմըզտան պիր ազ էվվէլ պիր ազ գատար միյատէ սըթմասը խասթալըղընտան էսիր ֆիրաշ օլմուշ, վէ մուշարէլէյհ հազրէթլէրինին պու քէյֆիյէթի քէսէլլէրի՝ չէհրիմիզ հէր սընֆ էհալիսինին մուճիպը թէէսսուֆը ազիմի օլմուշ իտի։ Զիրա մուշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ չէհրիմիզի թէշրիֆ պույուրալը պույուրմազ, Ռամազան այը օլտըղը հալտէ էմնիյէթ ու սաատէթը ամմէ իչիւն կէճէ կիւնտիւզ սարֆը ղայրէթ իտէրէք թէտաապիրը լազըմէ իթթիխազ վէ իճրա իթմիշ, վէ ազ մուտտէթ զարֆընտա չէհրիմիզ իչիւն էն զիյատէ լազըմ օլան իսլահաթը իճրա էյլէմիշ տիր։ Մուշարէլէյհ՝ սօգագլարա կէճէ պէքճիլէրի թային, վէ սօգագ պաշլարընա ֆէնէրլէր թաալիգ իթտիրտիկի կիպի, չէհրիմիզ վէ ճիվարընտա մունասէպէթսիզ վէ մուղայիրը նիզամ աթվար ու հարէքեաթտա պուլունան էշխասը մուզիրրէյի պիլթէհարրի տէրտէսթ իթտիրմիշ, վէ պիլխասսա աստալէթբէրվէրլիկի, պիթարաֆլըղը վէ հիլմիյէթի վէ սաիր պիր չօգ էվսաֆը համիտէսիյլէ հէր սընֆ էհալիսինին թէվէճճիւհ վէ մուհապպէթինի ճէլպ իթմիշ տիր։

Վալիի մուշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ էլեէվմ տիւչար օլտըղը խասթալըգտան քէսպը իֆագաթ իթմիշ օլմաղլա, ումուրը իտարէի վիլայէթի խէնէ խէտը իգթիտարընա ալըպ, իճթիյաճաթը մէմլէքէթէ վէ Բատիշահըր թէպաամէրվէր վէ Շէհնշահը ատալէթքիւսթէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին րիզա վէ ամալը Շէհրիյարիլէրինէ թէվֆիգէն իֆաի վազիֆէյէ էնիտտէն մուպաշէրէթ պույուրմուշ տըր։

Մուշարէլէյհ հաճի հասան պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ պիր չօգ սըրգաթ վէ գաթլ վէ սաիր ճինայաթլա մէշհուր Թէրիգանլը Ալօ վէ սաիր պազը հայտուտլարըն պունտան պիր գաչ սէնէ ագտէմ պազը ֆըրսաթլարտան պիլիսթիֆատէ հապսխանէտէն ֆիրար իտէրէք տաղլարտա սէրսէրիյանէ իճրայի չէգավէթ իթտիքլէրինի իսթիխպար պույուրտըղտա, վիլայէթ զապթիյէ պինպաշըսը Ահմէտ Խայրի էֆէնտիյէ թալիմաթը չէտիտէ իթա իտէրէք, էշգըյայի մէրգումէ իլէ գասապա վէ գարիյէլէրտէ պուլընան պիլճիւմլէ գաթիլ, հայտուտ, խըրսըզ վէ սաիր էշխասը մուզիրրէնին սէրիան տէրտէսթի իչիւն թէտապիրը լազըմէյի իթթիխազ իթմէսինի էմր պույուրմըշ տըր։

Վալիի մուշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ չէհրիմիզ բօլիս գօմիսէրի Ազիզ էֆէնտիյէ տախի թալիմաթը մուէսսիրէ իթա իտէրէք, տախիլը չէհրտէ էշխասը մուզիրրէնին իճրայի խապասաթ իթմէլէրինէ մէյտան վէրմէմէսինի, վէ պազը վուգուաթ զուհուր իթտիկի թագտիրտէ, մուլթէճաստըրլարըն պէհեմէհալ էլտէ իտիլէրէք բէնչէի ատալէթէ թէսլիմ իտիլմէլէրինի գաթիէն էմր ու թէմպիհ պույուրմըշ տըր։

Զապթիյէ պինպաշըսը Ահմէտ Խայրի էֆէնտի՝ վալիի վալաշանըմըզ հազրէթլէրինտէն ալտըղը մէզքիւր էմր ու թալիմաթը թէվֆիգէն մայէթինտէ սիւվարի վէ բիատէ պիրէր մուֆրէզէ ասաքիրը Շահանէ օլտըղը հալտէ, հանի, Ալըլ վէ Թէրիգան ճիվարլարընը տէվրէ չըգըպ, զիքր օլընան Ալօ իլէ տիկէր պիր թագըմ գաթիլ վէ հայտուտլարը սաղ սաղ թէվգիֆէ մուվաֆֆագ օլարագ չէհրիմիզէ կէթիրմիշ տիր։ Մէրգումլար՝ էլեէվմ զէնճիրպէնտ օլարագ հապս իտիլմիշ օլուպ, թարաֆը մահքէմէտէն հագլարընտա սատըր օլաճագ գարարա պէքլէյօրլար։

Նէֆսը չէհրէ կէլինճէ, պազը ուֆագ թէֆէք վէ էսէմմիյէթսիզ վուգուաթլարտան մաատա, հիչ պիր վագաայի մուհիմմէ զուհուր իթմէմէքտէ, վէ սայէի ասայիշվայէի հազրէթը Բատիշահիտէ տախիլը վիլայէթին հէր թարաֆընտա ասայիշ ու էմնիյէթը թամմէ իճրայի հիւքմ էյլէմէքտէ տիր։

Վալիի մուշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ Տիյարպէքիրլիլէրճէ բէք զիյատէ շայանը էսէմմիյէթ պիր մատտէնին տախի հիւսնիւ թէսվիյէսինէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր քի, պու մատտէնին պէրթաֆսիլ թարիֆընի իչարընը մունասիպ կէօրմիշիզտիր։

Պունտան 18 սէնէ ագտէմ 30-40000 լիրա մէսարիֆլէ չէհրիմիզէ 20 տագիգա մէսաֆէտէ մէճէտտիյէ իլէ պէրապէր պէօյլէ պիր հիւքիւմէթ տաիրէսի վէ ասաքիրը Շահանէ իչիւն տախի պիր գըշլա ինշա օլընմըշ իտի իսէ տէ, մահալլը մէզքիւրտէ մէվճուտ օլան սու՝ թամիլը վէ թէմիզ օլմատըղընտան, մէմուրինը հիւքիւմէթ վէ ասաքիրը Շահանէնին սըհհէթի մուխթէլլ օլմուշ, վէ մէմուրին՝ պիլախիրէ մէզքիւր վասի հիւքիւմէթ տաիրէսինի թէրք իլէ, կէլիպ չէհրտէ իգամէթէ մէճպուր օլմուշ, վէ խարապա խալը գալմըշ իտի, Թուլամ մէզքիւր վասի տաիրէ տախի՝ աքէրէ խասըմ ախանէ վէ սիլահ տէպպօյը իթթիխազ օլընմըշ իտի։

Լաքին սու իսթիյաճաթը կիւնտէն կիւնէ թէզայիւտ իթմիշ, վէ չէհրիմիզին «Ապը Համիտ» թապիրը օլընան կիւզէլ սուլընտան մահալլը մէզքիւրէ պիր գաչ մասուրա սու ագըտըլմասը մուվաֆըգ օլամամըշ տըր։ Պու մատտէնին հիւսնիւ թէսվիյէսի իչիւն պիր չօգ ուղուր վէ խուսուսի մէճլիսլէր թէշգիլ իտիլմիշ, վէ պիր չօգ վալիլէր հազարաթը սօն տէրէճէ սայ ու ղայրէթ իտէրէք Տիյարպէքիր էհալիսինի քէնտի իչիւքլէրի սուտան ասաքիրը Շահանէնին տախի հիսսէմէնտ օլմասընա իգնա իթմէյէ չալըշմըշլար իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշլար տըր։

Սու իսթիյաճաթը՝ կիւնտէն կիւնէ տահա զիյատէ հիսս օլընմայա պաշլամըշ, նիհայէթ պուրատաքի մէմուրի ասքէրիյէ՝ քէյֆիյէթի Տէրսաատէթէ իշար իթմէյէ մէճպուր օլտըգլարընտան, թէտապիրը լազըմէ իթթիխազըյլա մէզքիւր սու մատտէսինին թէսվիյէ իտիլմէսի խուսուսընտա Պապը Սէրասքէրիտէն էմավիրը լազըմէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

Քէյֆիյէթ՝ վալիի վալաշանըմըզ հաճի հասան պէյ հազրէթլէրինէ արզ օլընմըգտա, մուշարէլէյհ՝ մէսէլէնին էսէմմիյէթինի նազարը տիգգաթէ ալարագ, եօլէ հալիմ վէ թէշվիգգամիզ պիր թավր ու հարէքէթ իթթիխազ էյլէմիշ տիր քի, հէր քէս պու իշտէ վէլէվ պիր հուգուգը վար իսէ պիլէ անը ֆէտա իթմէյէ մէճպուր օլմուշ, վէ պու սուրէթլէ գըշլաի հիւմայունա սու վէրիլմէսի թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

Իշպու գարարըն իճրասընը տախի վալիմիզ հաճի հասան պէյ հազրէթլէրի տէրէօհտէ իտէրէք, Թարիխտէն պիր գաչ կիւն ագտէմ բէֆա ֆագամըթընտա չէհրիմիզ նաիպի Ապտուլլահ Նաիփ էֆէնտի իլէ Միւֆթի էֆէնտի, մէճլիսը իտարէի վիլայէթ ազասը, մութէպէրանը մէմլէքէթ վէ սաիրէ պուլընտըղը հալտէ «Ապը համիտ» սույունտան պիր գաչ մասուրա ալըրարագ պիգգաթ ասքէր գօմանտանընըն թէսլիմ իթմիշ, վէ պու խուսուս՝ ասաքիրը Շահանէ իլէ էհալիի մէմլէքէթին մուճիպը մէմնունիյէթի օլարագ, պու մունասէպէթլէ տուաի ֆիզունիի էյյամը Հազրէթը Պատիշահի հազրէթը Շէհրիյարի եատ ու թիքքեար գըլընմըշ տըր։

Էլեէվմ մէզքիւր սույըն եօլլարը ինշա իտիլմէքտէ օլուպ, գարիպէն խիթամ պուլաճագ, գըշլաի հիւմայունա սու ճէրեան իլէ պաշլայաճագ տըր։

Իսմի վալիի վալաշանըմըզ հաճի հասան պէյ հազրէթլէրինին իշպու իճրաաթը վէ սաիր իճրաաթը խալըհամէթքեարանէլէրինտէն տօլայը քէնտիլէրինէ աճիզանէ թագտիմը թէշէքքիւր իլէ, պունտան պէօյլէ հէր թէշէպպիւսլէրինտէ տախի նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլմալարընը Ճէնապը Հագգ թան թէմէննի վէ նիյազ իտէրիզ։

Վալիի մուշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ հէր կիւն սապահլարը սաաթ Չէտէն 5է գատար գուրայի ասքէրի մէճլիսինէ բիյասէթ իթմէքտէ, վէ պատէհու հիւքիւմէթ գօնաղընա կիտէրէք սաաթ 7յէ գատար պազը ումուրը ատիյէյի րույէթ ու թէսվիյէ պույուրտուգտան սօնրա մէճլիսը իտարէի վիլայէթէ բիյասէթ իթմէքտէ, վէ մէճլիսը մէզքիւրըն խիթամընտա տախի իհալէի աչար մատտէսինէ նէզարէթ վէ տիգգաթ պույուրմագտա տըր։

* *

Մալիւմ օլտըղը վէճհիլէ, պիր գաչ սէնէտէն պէրու Տիյարպէքիր վէ ճիվարընտա բէք զիյատէ պահալըլըգ իճրայի հիւքիւմ իթմէքտէ, վէ պու սէնէ իսէ պիր գըթլըգ գուհուրընտէն խէվֆ ու էնտիշէ իտիլմէքտէ իքէն, համտ օլսուն, մէզքիւր խէվֆ ու էնտիշէլէր մահվ օլուպ, տահա չիմտիտէն ճէյճէճէ վէ զախիրէճէ բէք զիյատէ ֆէյզ ու պէրէքէթ մուշահէտէ օլընմագտա տըր։

* *

Պու եազըն պուրատա ֆէվգէլատէ սըճագլար իճրայի հիւքմ իթմէքտէ տիր։ Պու տէրէճէ հարարէթ՝ պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու հըսս օլընմամագտա իտի։ Գըշըն վէ իլք պահարտա եաղմուրլար եաղմատըղընտան, հէր թարաֆտա սուլար ազալմըշ վէ սու միգտարը հըսս իտիլմէյէ պաշլամըշ տըր։

Տէճլէ (Տիգրիս) նէհրինտէ հէման հիչ սու գալմամըշ օլուպ, մէզքիւր նէհր հիչ թանըրմազ պիր հալէ կէլմիշ տիր։ Պու սէնէ սըճագ՝ 40 տէրէճէյէ գատար չըգմըշ, վէ տահա զիյատէ չըգարագ խասթալըգլար զուհուրընէ պաատի օլմասընտան խէվֆ իտիլմէքտէ պուլունմըշ տըր։ Զաթէն չիմտիտէն պէյն էլ էհալի պազը սըթմա խասթալըգլարը պաշ կէօսթէրմիշ տիր։

* *

Պիր ազ տահա պուրատաքի միլլէթ իշլէրինտէն պահս իտէլիմ։ Մալիւմ օլտըղը վէճհիլէ, Տիյարպէքիր Վիճակը՝ գարըշըգ պիր հալտէ օլուպ, կիւնտէն կիւնէ ֆէնալաշմագտա վէ նագապիլը իսլահ պիր սուրէթ քէսպ իթմէքտէ տիր։ Թէլկրաֆ, մազպաթա վէ սաիր վէսաիթլէ Բաթրիգխանէյէ բէք չօգ չէքլէր եազըլմըշ իսէ տէ, Բաթրիգխանէ՝ իշէ ասլա էսէմմիյէթ վէրմէմիշ, վէ պազը գարարլար իթթիխազ էյլէմիշ իսէ տէ, Տիյարպէքիրլիլէր՝ մէզքիւր գարարլարտան խօշնիւտ իտէմէտէ օլմուշ տըր։ Ալըլըն վանքը Վանահայրը Փախագրան Արժ. Տ. Յովհաննէս վարդապետ՝ մուվագգաթ սուրէթտէ Առաջն. Փոխանորդ նասպ ու թային օլընմըշ իսէ տէ, մումայիլէյհ՝ իգթիտարսըզլըղընը քէնտիսի տէ անլայարագ, պու կիւն Տիյարպէքիրտէն մուֆարէգաթլա մէզքիւր վանքա չէքիլմիշ տիր։ Զաթէն Էրմէնիլէրտէն Բրօթէսթան վէ Գաթօլիք օլանլար էքսէրի տէյիլ իքէն, չիմտի տէ 1000 գատար էրմէնի՝ Բում քիլիսէսինէ տէխալէթէ հազըրլանմագտա, վէ պու պապտա Տէրսաատէթ Բում Բաթրիգխանէսինին էմր ու թալիմաթընա պէքլէմէքտէ տիրլէր։

---

(163)

ԳԸԶԼԸ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Ժագ տիշարը չըգտը վէ կիթմի թաամ օտասընըն բէնճէրէ գանատընա վուրտուղտան սօնրա տիյնէմէք իչիւն գուլաղընը տէրհալ մէզքիւր գանատա տայատը, պիր գաչ տագիգա տիյնէտի, թէքրար վուրտը վէ եինէ տիյնէտի։

Պատէհու սայֆիյէյէ ավտէթլէ թաամ օտասընա կիտէրէք քէնտի քէնտինէ.

—Հիչ պիր չէյ իչիթմէտիմ.—տէտի, վէ Բասգալա խիթապէն.—Պաղըրտը՞ն մը.—տէյու սիւվալ իթտիքտէ,

Բասգալ.—Սէսիմ պօղուլաճագ տէրէճէտէ պաղըրտըմ... Հիչ սէս ա՞լմատըն մը...

Ժագ.—Հիչ պիր չէյ իշիթմէտիմ... Թէճրիւպէ մաթլուպ տէրէճէտէ տիր... Նէր ալթընը էնէյիմ...—տէյիպ, իքիսի պիրտէն աչաղը էնտիլէր, տէմիր գաբլանմըշ օլան գաբուլարը աչըղլար, եայլարը օյնաթըղլար, վէ քէմալը տիգգաթ ու իթինա իլէ իճրա իթտիքլէրի թէֆթիշ ու թէտգիգտէն՝ հէր չէյին սուրէթը մաթլուպէ վէ մուգթէզաճէ խարըլմըշ օլտուղընը գանի օլտուլար։

Գուսուր հիչ պիր չէյ պըրագըլմամըշ իտի։

Պիլէրտէն՝ բէնճէրէսի տուվարըլա գաբանմըշ օլան պօտրումա էնտիլէր։

Տէմիր հալգա՝ մուհքէմճէ տուվարա միխլանմըշ իտի։

Ժագ.—Շիմտի պուրատա տա թէճրիւպէ իճրա իտէճէյիզ... Սէն պուրատա գալ, վէ տիշարըտան տուվարա վուրտըղըմ անտէ ավազըն չըգարըրսա պաղըր... Էկէր թէքմիլ սէսին պօղուլմա պիլէ, թէտավի օլունաբիլիր...

Իքինճի թէճրիւպէ տախի՝ պիրինճի թէճրիւպէ կիպի սուրէթը մաթլուպէտէ պուլընտը։

Ժագ՝ եինէ Բասգալըն եանընա կէլէրէք.—Մաթպախտա զինճօ պանեօլար վէ գօվալար վար տըր, րէճա իտէրիմ, անլէրի ալ պուրայա կէթիր...

Բասգալ իթաաթ իթտի վէ իքի պէօյլէ զինճօ պանեօ իլէ իքի գօվա կէթիրտի։

Ժագ՝ լէյէն չէքլինտէ գազըլմըշ կէնիշ պիր թաշըն ալթընա մէվզու պազըր մուսլուղը էյլէյէ կէօսթէրէրէք սէօզիւնէ տէվամ իլէ.

—Շու մուսլուգ պօլ սու վէրիր... չօգ էյի տիր... Շիմտի պու սաաթտա սիկարա օթուրտուղումուզ թամանտան սօնրա օլան լամպայը ալըպ, չու տիւզէլ թաղանաղըզ։

Ժագըն սէօյլէտիկի տիւյմէ՝ վիթտեալը օլուպ, թավանըն թաօրթասընա գօնմըշ, վէ անըն ալթընա քիւբէրին գալըն այագլը մասուրը մէզքիւր պուլընմըշ իտի։

Բասգալ.—Պու իշի պիթիրտիքիմիզտէ, պուրատա նէ եափաճագ իսէք պիլմէլի, ու թաղէրին սէպէպի նէ խուսուսի չէյ իթէթէ պանա...

Ժագ.—Սանա եազաճ իտէճէք պիր չէյիմ օլմայաճագ... նարըն կէօզիւնէ կէօրէճէքսին... չիմտի սէն կէլ պանա պիր ազ եարտըմ էթ.—տէտիքտէն սօնրա, իքի արգատաշ սիկարա իչմէյէ մախսուս օլան օտայա չըգտըլար։ Պու քիւչիւք օտա զայիֆ սիւսիւ տէօշէնմիշ օլուպ, աղըրլըղը թավանտան զէնճիրլէ ասըլըլը պիր պագըր լամպա մէզքիւր օտայա ըզգա վէրիր իտի։

Իքի արգատաշլար՝ լամպայը աշաղը ալտըլար վէ Ժագ Լափարտըն կէօսթէրտիկի թէրթիպ թամալար։

Ժագ.—Լամպա եազըլաբիլի՞ր մի։

Բասգալ՝ պագըրտան սօնրա.—Էվէթ, եազը տօլու տըր վէ ֆիթիլի տէ եէնի տիր...

Ժագ.—Բէք ալա... Շիմտի արգալարտա գալան բաքէթի կիթիր ալալըմ...

Բասգալ.—Կիթիրիմ...—տէյէրէք, տիշարը չըգտը կիթտի, վէ չօգ սիւրմէտէն գօլու բէնկի պիր գալըն պէզլէ սարըլը վէ սըճըմլըլէ պագլը պիր բաքէթ կէթիրտի։

Ժագ՝ բաքէթին սըճըմլէրինի չէօզտիւ, իսթիինէ սարըլը օլան պէզի աչըպ, վէ տէրունինտէն պալըգճը եաղմուրլըղընա պէնզէր իքի սիյահ լասթիգ եաղմուրլըգ չըգարտը։

Պու եաղմուրլըգլարըն պէրապէր իքի չիֆթ տէ եօլճու չիզմէսի պուլունուպ, ինսան՝ պօթինլէրինի չըգարմագսըզըն մէզքիւր չիզմէլէրի այաղընա թագաբիլիր իտի։

Սախթէ Տօգթօր՝ պիր տօլապ աչըպ, պալէատէ զիքր իթտիքլէրիմիզ չէյլէրի օրայա գօյտուղտան սօնրա, ճէպինտէն հէքիմլէրին սարգը իչիւն գուլլանտըգլարը պէզլէր կիպի պիր բաքէթ պէյազ սարգը պէզի վէ ազըզ գարալը պիր չիշէ չըգարտը վէ պունլարը տախի այնը տօլապա գօյուպ տօլապը գաբատը։

Պատէհու Ժագ.—Եօգարը չըգալըմ, վէ արգատաշտա աչըգ պիր չէյ պըրագմամայալըմ...—տէյիպ, իքի արգատաշ զէմին գաթընա չըգտըլար։

Ժագ՝ սօն պիր տէֆա տահա օրայա կէօզ կէզտիրիպ, սէվինճլի պիր սուրէթտէ.—Հէր չէյ ալա, եօլընտա տըր... Հայտէ կիտէլիմ...—տէտի։

Պիր գաչ տագիգա սօնրա Բէթի Գամթէլ գօնաղընըն գաբուլարը "ըճըգ" ըճգը գաբանարագ, արապա՝ Կրավէլտէն Շարանթօնա կիտէն եօլըն իւզէրինտէն հարէքէթ իտիյօր իտի։

Շարանթօնտա Բասգալ սագա վուրուպ, Վէնսէն օրմանընա տօղրու եօգարը չըգտը։ Օրմանըն օրթասընա մուվասալէթ իթտիքտէ, տուրուպ արապանըն ճանտալէսընտան աչաղը էնտի վէ տէրհալ էթրաֆընա պիր կէօզ կէզտիրտի։ Եօլ թէնհա օլուպ քիմսէ եօգ իտի, զիրա կիճէ գարանլըգ իտի վէ հիչ պիր սէս սէտա եօգ իտի։

Բասգալ՝ պիր համլէտէ չարգասընը, բէրուգասընը, սախթէ չաթալ սագալընը, կէնիշ ֆօրմա գարտըսուսինի չըգարտը վէ պունլարը արապանըն գարուսընտան իչէրի Ժագա վէրտի, վէ Ժագ տախի անլէրի արապանըն սանտըղընա վազ էյլէտի, վէ օրատան քիւչիւք պիր չարգա չըգարտըղտան սօնրա, սանտըղը գաբայըպ գիլիտլէտի, վէ մէզքիւր չարգայը Բասգալ պաշընա գօյուպ, պէօյլէճէ էսկի գըյաֆէթինի իհրազ իթտիքտէ, թէքրար արապանըն սանտալէսը իւզէրինէ չըգտը վէ պէկիրէ չալը գամչը իտէրէք արապայը գօշտուրմաղա պաշլատը։

Պիր գաչ տագիգա զարֆընտա արապա օրմանըն իչինտէն մուրուր իտուպ, Սէն-Մանտէյէ վէ Վէնսէն ճատտէսինէ վասըլ օլտու։

(Տէվամը)

ՆԱՄԱԿ

ԿԻԼԻԿԵՑԻ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԱՌ

ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑ ՊԱՏԱՆԻ ԲԱՐԵԿԱՄՆ ԻՒՐԵԱՆՑ

Ազնի՛ւ հայրենակից պատանի,

Նամակաւ խնդրած ես ի մէնջ որ մտերմաբար հաղորդեմք քեզ մեր վարժարանի ներքին կրթական, բարոյական և նիւթական վիճակին նկատմամբ, ինչ որ մեր անձնական փորձովը գիտեմք՝ գոլով մեր անդ ուսանող։

Պէրպէրեան վարժարանն՝ 13 տարիներու մշտաճուն զարգացմամբն ու առատաձոնձ արդեամբքն արդէն հռչակեալ ու ծանօթ է այնքան՝ որ մեր նամակէն չատ աւելի կանուխ ու աւելի ստուգագոյն տեղեկութիւններ ստացած լինելու էիր մեր վարժարանին նկատմամբ։ Նախ գիտնալու էք, ազնիւ ընկեր, թէ Պէրպէրեան վարժարանն՝ Պէրպէրեան էֆէնտին նոյն իսկ ինքն ըսել է։ Եւ հոն՝ ուր իմաստունն Պէրպէրեան կը տնօրինէ, կը վարէ, կ'ուսուցանէ՝ կը տիրեն բացարձակապէս անպաշառելի արդարութիւն, անզանցառելի կարգապահութիւն, անբաղդատելի յառաջդիմութիւն։ Մեր Տնօրէնն, որ Պէրպէրեան էֆէնտին ինքն է, իւր անխոնջ և անդուլ աշխատութեամբն գիտէ և իւրացուցած է գրեթէ այն ամէն լեզուներն ու ուսումներն, որք կ'աւանդուին իւր վարժարանին մէջ։ Մեր դասական լեզուներն են հայերէն, Տաճկերէն, Ֆրանսերէն, Անգլիերէն, Յունարէն, էր երբեմն և Գերմաներէն։ Սոքա ամենքին այլ ուսմանց հետ, իրենց մէն մի ճիւղերովը, արդի մանկավարժական ընտրելագոյն սկզբանց ու եղանակաց համեմատ, դիւրուսոյց և արդիւնաւոր ոճով մը կ'աւանդուին իրենց գրական տաղանդովը հրատարակեալ և դասական երկերովը ծանօթ հատընտիր և առաջնակարգ ուսուցչաց խմբի մը ձեռօքն, խումբն՝ որ գրական, իմաստասիրական, քերթողական, պերճախօսական և լեզուագիտական հմտութեամբքն անուանի Պետին հետ՝ մեր վարժարանի զարգացումն եւս անմրցելի և անհասասարելի կը հանդիսացնէ։ Ամենէն նախնական կարգի ուսանողաց զարգացման առաջին քայլերուն կ'առաջնորդեն Պոլսոյ բարձրագոյն հմտութեամբն օժտեալ նշանաւոր դասախօսներ, և նոյն իսկ Տնօրէն ինքն բարձրագունէն սկսեալ ցյետին կարգին մէջ անպիտի խրհրդաւոր ճիւղաբաժանումով մը ու խառն ոճով մը կը դասախօսէ, որով կրթէ դպրոցին իւրաքանչիւր կարգի մէն մի ուսանողին ամեն ճիւղի մէջ ըրած զարգացման հետամուտ ու խելամուտ կը լինի ամեն օր և ամեն րոպէ։ Այս իմաստուն կերպովն մեր հանճարեղ Տնօրէնն իւր դպրոցին ամեն մէկ ուսանողին ընդունած և ամեն մէկ ուսուցչին աւանդած գաղափարներուն, հմտութեանց օր ըստ օրէ աճումն գումարն ու չափը ամբողջ աչացն ու մտացն առջև ունի թուաբանական ճշտութեամբ։ Մեր վարժարանի անմրցելի և քան զամենեսին հարուստ զարգացման մի այլ գաղտնիքն է, բաց ի ընտրելագոյն ուսուցիչներու սփորական հմտութենէն և մեր Տնօրէնին ճոխ թանգարանը, ուր կուգան, ոչ անշուշտ նուազ ծախուք, դասախօսեալ ամեն լեզուաց և ուսմանց և բարձրագոյն ծանօթութեանց վերաբերեալ մատեանք, ամեն կարգի կրթական, գիտական այլ և այլ հանդէսք, և մի և նոյն ճիւղի վերաբերեալ ուսմանց և ուսուցմանց գրեթէ ամեն տեսակ նորատիպ գրքեր, զորս Եւրոպայի մամուլն և բարձրագոյն կրթութիւնը օր աւուր կ'արտադրեն, և այդ թանգարանը մեր Տնօրէնին աննախանձ և անխտրադիր վեհանձնութեամբն բոլոր ուսուցչաց և ուսանողաց տրամադրութեան ներքեւ են, յորոց անձնիւր ուսուցիչ կը բաղդապատէ իւր ծանօթութեանց գումարը և այնու ընթացակից ու ծանօթ կը լինի, Եւրոպական ամեն կարգի կրթական, գիտական, ուսուցչական և դպրոցական նոր հոսանաց, նոր գաղափարաց և ոճերուն, յորոց ուսուցիչն ծծելով ընտրանօք և ճոխաբար կ'աւանդէ իւր ուսանողաց նորանըշոյլ և բազմատիւ լոյսերն։ Թերևս ինչ ինչ նախանձորդ և յաջողկոտ հրատարակութիւններէ պղտորիլ փորձուած լինիս թէ՝ մեր դպրոցի կրթական եղանակը աւելի թրքական է քան հայկական, աւելի ֆրանսական քան ...։ Այդ տեսակ հրատարակութիւնք լոկ ենթադրական, և երեւակայական քմածին բացատրութիւնքն են, կամ լոկ տողադիտական (...) տաղանդի փայլեր ի ցոյց ...։ Ոչ միայն մեր ուսմանց յատագրին այլ մեր դասուց ժամանակացոյցին վերայ իսկ վեր ի վերոյ աչք մի նետողն իսկոյն կ'իմանայ թէ՝ գիտութեանց դասական ժամերն չատ աւելի են քան գրական դասուցն։ Թողլով որ ... մը որ ... չէ յոյժ յոռի է կամ պակաս ուսեալ մի, և գիտութեանց ամեն հեղինակ ու դասախօս պարտի քաջ ... եւս լինել։ Մեր վարժարանի ուսմանց ծրագիրն ու ընթացք այնպիսի կանխախորհուրդ մտածմամբ և հեռատեսութեամբ մը յօրինուած է, որ, անանց համեմատ դպրոցական շրջանը աւարտող աշակերտն՝ ..., ... ամէն ճիւղերու, ... և ... ամէն գործունէութեանց և ասպարէզներու մէջ կը լինի յաջողակ, հարկ չիկայ մեր խօսաբանութեանց՝ երբ արդիւնքն ու իրականութիւնն կաղաղակեն։ Պէրպէրեան բազմաթիւ շրջանաւարտներէն, բաց ի մի-քանեաց, որ ուսուցիչ եղած են իրենց կոչման հետեւելով և կարող իրենց ճիւղերուն մէջ, այլք բոլորեքին առեւտրական, արուեստագիտական, դիւանական և գիտական ասպարէզներու մէջ կը փայլին։ Մեր վարժարանէն կելնէ ուսանողը կազմեալ ..., կազմեալ ..., կազմեալ ...։ ... է մեր վարժարանն։ Իբրեւ հայ վարժարան իւր մայրենի լեզուին ու հայրենագիտական մասն անշուշտ բոլոր ազգային վարժարաններէն գերազանց առաւելութեամբ և նախապատուութեամբ մը կը մշակէ, իւր տիտղոսին և ազգային կոչման արժանի հանդիսացնելու համար հայ մանուկը։ Եւ արդէն ո՞ր ուսման ճիւղ մասնաւոր խնամօք չաւանդուիր հոս, Միեւնոյն կարգի աւանդեալ ուսումն կամ լեզուն, իւր այլեւայլ ճիւղերուն համեմատ, այլեւայլ դասախօսներ ունի, զայն աւելի բարւոք, աւելի հեշտուսոյց ընելու համար։ Թերեւս ըսէք թէ ... դասախօսութեանց այս բազմաճիւղ բաժանմամբ։ Ո՛չ երբեք։ Այնքան դիւրաւ, առանց յոգնութեան ու բնական կերպով կուսնիմք մեր մէն մի դասերն, որքան դիւրաւ կուսնիմք մեր մայրենի լեզուն խօսիլն և մեր խաղերը խաղալը։ Այնքան ախորժանօք կը մարսեն, կ'իւրացնեն մեր միտք մեզ աւանդեալ զանազան դասերն, որքան մենք մեր ծծած օդը և ըմպած ջուրը։

Գալով ծնողքէ, հայրենիքէ, սիրելիներէ հեռի, իբրեւ պանդուխտ գիշերօթիկ կեանք վարելու մասին, մենք երբէք պանդուխտին յատուկ սեպուած դառնութիւն մը չզգացինք։ Ընդհակառակը նոր և աւելի վսեմ հայր մը գտանք մեր սիրեցեալ Տնօրէնին մէջ և գորովագութ մայր մը՝ յանձին նորա տիկնոջ, որք կը բնակին մեր բնակած վարժարանին մէջ, ուր այնպիսի խանդաղատանօք կը գուրգուրան մեր վերայ, որ իբր թէ նոյն իսկ իրենց զաւակներն լինէինք, որով ծնողաց կարօտն անզգալի կը լինի ամեն պանդուխտ ուսանողի համար, և մեր դպրոց կը հանդիսանայ մեր գերազանց հայրենիքը։

Մեր Պոլսեցի և այլ տեղացի դասընկերք իրենց սիրուն ազնուութեամբն ու փափկաբարոյութեամբն զմեզ իրենց եղբարց պէս կը գգուեն և կը մոռցնեն հայրենեաց ծոցը թողած մեր սիրելի ընկերներէն, մտերիմներէն հեռի ապրելու վիշտը։ Եւ ո՞ւր քաղցր է ապրիլ մեր գիշերօթիկ վարժարանի մէջ, ուր Պոլսոյ ամէն մէկ թաղերէն, և Փոքուն Ասիոյ այլ և այլ հեռաւոր ու մօտաւոր գաւառներէն, և նոյն իսկ երբեմն Թուրքիայէն դուրս ուրիշ հայաբնակ կեդրոններէն, յուսումն եկող այլ և այլ ուսանողք կը խառնուին միմեանց հետ, միևնոյն ծնողաց զաւակները, և նոյն մտքով, սրտով ու հոգւով կը խօսուին, կը զարգանան ու կը կատարելագործուին։

Մեր դպրոցն հայ ուսանողներու հասարակաց հայրենիք մ'է՝ կամ ասպէս ըսենք, բոլոր հայաբնակ գաւառներուն միութեան գիծն կամ համայնարքն է։

Կիլիկեցւոյն հետ Պոլսեցին, Պաղտատցին, Ակնցին, Կեսարացին, Կարնեցին, Սեփաստացին, Վանեցին, Շուշեցին, Եգիպտացին, Գոնեացին, Արշիպիղագոսցին, Պրուսացին, Նիկոմիդիացին, Սամսոնցին, Բէօթահեացին եւայլն կը միանան ատ կազմելով միևնոյն ձեռաց մատները և նոյն ծառոյն ճիւղերն, նոյն հայրենեաց զաւակներն, որով մեր վարժարանի տնօրէնութիւնն ալ մեր կիմային պէս ընտանի եղած է մեր ամէն մէկուն տեղական հանգամանաց, վարուց, բարուց և միտմանց, և հասարակաց հօր պէս վարժել ու բարեկրթել զմեզ։

Գալով կերակրեղինաց՝ երբէք մեր հայրենի սեղանին կարօտը չենք քաշած։ Մեր կերակուրք յոյժ կանոնաւոր և համադամ են։ Պատուաւոր քաղաքացւոյ մը վայելուչ սեղանի մը շուրջն եմք միշտ և կը ճաշակեմք ճիշդ նոյն չափով և նոյն տեսակէն, որով կը ճաշակէ մեր Տնօրէն իւր ընտանեօք հանդերձ։ Մեր կարկտուք և ճերմակեղինաց լուացումնք՝ մեր հայրենի տուներէն աւելի խնամօք կը կատարուին։

Ամէն Տօն և Կիրակի օրեր՝ խմբովին կ'երթանք յեկեղեցի։ Զի մեր վարժարան ամէն կրթական և դասական բոլոր առաքինութեանց, պարտուց և ուսմանց հետ կարի ջերմեռանդաբար կը ներշնչէ մեր ազգային ... հոգիներուն և սրտերուն ազգային կրօնի և եկեղեցւոյ նախանձախնդրութիւնը, բարոյականի և հաւատոյ վեհ զգացումներն ու գերազանց համոզումներն, երկիւղած ջերմեռանդութիւնն և անընկրկելի յառաջդիմութիւնն, ճշմարիտ Քրիստոնէութիւնն ինչպէս և ճշմարիտ հայութիւնն, բարոյականի մեծութիւնն ինչպէս և կրթութեան գերազանցութիւնն Պէրպէրեան վարժարանի անբաժանելի յատկացուցիչներն են։

Դպրոցական զգեստուց գալով՝ իբրեւ պարզ քաղաքացի կը հագուինք։ Զունինք մասնաւոր համազգեստ կրելու ցուցամոլութիւն, զոր ամէն այլ ... ցուցամոլութեանց հետ ի բաց վտարած է մեր վարժարան։ Մեր Տնօրէնը կերեւի թէ չը սիրեր կամ պէտք չէ զգացած զիւր ուսանողներ՝ իրենց համազգեստով, իբր և իւր վարժարանին ... (ծանուցումը) ընել։ որով և մեր ծնողքներն ալ աւելորդ ծախքէ մը զերծած է։ Զգեստուց համաձեւութենէն և նորա չողչողուն չէ որ պիտի դատուին դպրոցի մը ուսանողաց կրթութեան և ուսման միութիւնը ու փայլ։ Ուսած են Պէրպէրեան ուսանողք՝ աւելի իւրեանց մտաց մէջն ներմուծել համաձեւութիւնը որ մտքի չափ տեւական և զարգացուն է, և ոչ զգեստուց մէջ, որ զգեստուց չափ դիւրեղծանելի և բրդգելի է։ Մեր վարժարանը ունի նաեւ Պոլսոյ բարձրագոյն բարեկրթութեան և մեծ քաղաքացւոյ առաքինութիւններովն օժտեալ տիպար ընտանեաց մը տունը լինելու առաւելութիւնը։ Մեր սիրեցեալ Տնօրէն և իւր Տիկին իբրեւ ծնողք անխմբելի բարոյականի, ընտանեկան բարեկրթութեան և ընկերական բարեվայելչութեան անաղօտելի պայծառ հայլիներ ու ընդօրինակելի ազնուատիպ պատկերներ են։

Արդ, սիրելի հայրենակից մեր, սոյն տեղեկութիւնները քեզ, և քու նմանեաց համար ալ, ո՞ր երկրի, գաւառի կամ դասու ալ վերաբերին նոքա, կրնան ծառայել կազմելու համար Պէրպէրեան վարժարանի նիւթական և բարոյական վիճակին նկատմամբ գաղափար մի։ Երանի՜ արմ, որ բախտ և պատիւ ունեցած է, ունի և պիտի ունենայ աշակերտել Պէրպէրեան վարժարանին, և անձամբ ի միտ առնուլ նորա վեհութիւնը, բարոյական գերազանցութիւնն և նորա սկզբանց ու վարդապետութեանց ուղղամտութիւնը։

Ինչ ալ վճարուի մեր վարժարանին ուսանող լինելու համար քիչ է։ Աշակերտաց վճարած գումարներն, բաղդատմամբ մեր ընդունած խղճամիտ կրթութեանց և խղճամիտ հոգածութեանց, գրեթէ ոչինչ են։ Ո՛ր պատանի, Պոլսեցի թէ գաւառացի, որ կը տենչայ մի օր լինել աւելի կատարեալ հայ, աւելի կատարեալ բարեկիրթ, ճշմարտապէս ..., ճշմարտապէս ..., ճշմարտապէս ... և ճշմարտապէս ... ու ... գործօն մարդ, հարկ է և պէտք որ ուսնի Պէրպէրեանի մէջ, որ է մեր համոզման հանգանակն, յոր հաւատամք և ինչպէս հաւատալ պարտին քեզ հետ նաեւ ամէն անոնք որ ունին հաւատքն յառաջդիմութեան։

Մեր կարօտներն և սէրեր՝ իրենց բոլոր կրակներովն ձեռացդ մէջ լիաբուռն թօթափելու չափ, կը սեղմեմք աջդ կարգաւ։

Կիլիկեցի ուսանող ընկերք քո
ի Պէրպէրեան վարժարանի

Միսաք Աւերեան, Գալուստ Գալուստեան, Տիրան Մէյմարեան, Յակոբ Օհանեան, Աբրահամ Խաչիկեան, Լեւոն Պզտիկեան, Գրիգոր Բաշալեան, Միհրան Թ. Պետրոսեան, Միսաք Պզտիկեան, Յարութիւն Գույումճեան։

1889 մայիս 1
Սկիւտար

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Վարիտաթը Մուխասսէսէ իտարէսի Թարաֆընտան կէլէն իլան

Տամղա ղանունընըն 37նճի մատտէսի ահքեամը մուճիպինճէ էվրագը սահիհէնին գաւթիէն էյատրի թէտավիւլտէն ղալտըրըլմասը զըմնընտա իչպու իլան թարիխինտէն իթիպարէն Տէրսաատէթ իչիւն 2 վէ Թաշրալար իչիւն տախի սանճագ մէրքեզլերինտէ իլանըն թարիխը նէշր ու իշաէսինտէն իթիպարէն 3 աչ մէօհլէթ թային ու թախսիս խտիլմիչ օլտըղընտան, հէր քիմին եէտինտէ վարագաի սահիհէ վար իսէ, պունլարը ուսուլ վէ նիզամը տաիրէսինտէ միւպայաա իթմիչ օլտըղընը միւտտէթը մէզքիւրէ զարփընտա իսպաթ իթտիկի հալտէ, եէտինտէ պուլընան էվրագը սահիհէսինին մըգտարընա կէօրէ, բուլլար իլէ միւպատէլէ օլընաճաղը, վէ չու հալտէ պատէզին վարագաի սահիհէ իւզէրինէ սէնէտ վէ սաիրէ եազըլմայաճաղը ճիհէթլէ, չայէտ Տէրսաատէթ իլէ Թաշրալար իչիւն պէրվէճհը պալա թային օլընան մէօհլէթին թարիխը ինղըզասընտան սօնրա վարագաի սահիհէ իւզէրինէ եազըլմըչ սէնէտ վէ սաիրէ կէօրիւլիւր իսէ, բուլնըզ ատտըյլա գանունը մէզքիւր հիւքմինէ թէվֆիգէն իգթիզա իտէն ճէզաի նագտինին իսթիֆա գըլընաճաղը՝ ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ իւզրէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսի թարաֆընտան իլանը քէյֆիյէթ օլընըր։

25 Թէմուզ 305

Տիկէր

Մէմալիքը Շահանէտէ չարապ իմալաթընըն թէվսիի իլէ իխրաճաթըն թէզեիտի իչիւն մէմալիքը էճնէպիյէյէ չըգարըլաճագ եէրլի մահսուլը չարապլարըն նըսֆ րէսմը միրիսինին

---

(60)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ Ա.

Հին-բերդ 15 սեպտ. 1854.

Հիմայ Գրըմի մէջ ենք, Հին-բերդ ըսուած տեղը, որ Եւպաթօրիայէն (Կէօզլէվէ) քսան մղոնի չափ վար և հռչակաւոր Սէվաստոպոլի բերդէն ալ միայն երեսուն մղոն հեռի կը գտնուի։

Սուլթանը անցեալ տարի հոկտ. 5ին պատերազմ հրատարակած էր։ Անգլիա և Գաղղիա, զՏաճկաստան պաշտպանելու պատրաստութիւն տեսնելով, իրենց նաւատորմիղները Տարտանէլը անցան, և ցամաքային արշաւանքի համար ալ Անգլիա 20,000 հոգի, և Գաղղիա 30,000 հոգի ճանբայ հանեցին, այս թիւերը հետզհետէ ստուարացնելու պայմանաւ։

Մեծն Ուէլինկթընի (Վաթէրլօի մէջ Առաջին Նաբօլէոնի յաղթող Անգլիական զօրավարին) զինակից ծերունին Լօրտ Ռակլան՝ Անգլիական բանակին հրամանատար կարգուեցաւ։ Մարաջախտ Սէնդ-Առնօ եւս Գաղղիական բանակին հրամանատարն է, որուն երկրորդ հրամանատարութիւնն զօրավար Գանրօպէրի յանձնուեցաւ։

Ինչպէս որ գիտէք ես ալ, Գաղղիոյ բանակին կողմանէ յատուկ պաշտօնով մը Անգլիական բանակին մէջ կը գտնուիմ։

Մենք տակաւին Կէլիպօլու և Իսկիւտար բանակած ատեննիս արդէն Դանուբի եզերաց վրայ, Ռուսաց՝ և Իօմէր փաշայի հրամանատարութեան տակ գտնուող քաջարի Օսմանցւոց միջեւ մէկ քանի պատերազմներ տեղի ունեցած, և Օսմանցւոց տարած յաղթանակները, իրենց զինուորական համբաւը աշխարհի ամեն կողմ հռչակած էին։ Ռուսաց յառաջ մղած անհուն բանակները, գրեթէ ամեն կողմ Օսմանցիներէն ետ մղուած էին և միշտ Օսմանեան զէնքերը յաղթող կելնէին։

Սիլիսթրէի հռչակաւոր պաշարումը թողուելով Ռուսք յետս նահանջելու ստիպուեր էին, մինչդեռ այն բերդին տիրելու համար անհուն ճիգեր թափած և այնչափ արիւնալի յարձակումներ մղած էին։

Օլթէնիցայի, Սիթայի, Գալաֆաթի և Ճուրճէվօի յաղթութիւններն, զԱնգլիա և զԳաղղիա լիովին վստահեցուցին թէ՝ Օսմանցիք Դանուբի կողմը ինքզինքնին պաշտպանելու կարող վիճակի մը մէջ կը գտնուէին։

Ուստի Անգլիական և Գաղղիական բանակաց անմիջապէս Գրըմ ուղեւորելուն որոշում տրուեցաւ. որովհետեւ Վարնայի մէջ մեր ներկայութեանը պէտք չէր տեսնուեր այլ ևս։

Փոխադրական նաւերը ամսոյս սկիզբները Վարնա հասան, և ճանբայ ելանք։

Երէկ, Ուէլինկթընի դուքսին մահուան երկրորդ տարեդարձն էր. և ահա ճիշդ այս տարեդարձի օրն էր որ Հին-բերդ ցամաքը ելանք։

Թէպէտև ատ անդ հեծեալ Խազախներու խումբեր կը տեսնէինք, որք միշտ շարժման մէջ էին, այսու ամենայնիւ Ռուսք ամենեւին ընդդիմութիւն մը չըրին մեր ցամաք ելնելը արգիլելու համար։

Թաթար տեղեկաբերներէն կ'ստուգենք որ Սէվաստոպոլի ճամբան մեր առջեւ կտրելու համար մեծ Ռուսական բանակ մը պատրաստ կը կենայ։

Գրըմ հասնող ամբողջ դաշնակից բանակը հետեւեալ կերպով կազմուած է։

26,000 Անգլիացիք, 54 հատ թնդանօթներով։
24,000 Գաղղիացիք, 70 հատ թնդանօթներով։
4500 Օսմանցիք առանց ձիաւորի և թնդանօթի։ Ահա հիմակու հիմա Գրըմ արշաւող բանակին թիւը այսչափ է։

Մէկ քանի օրէն մեծ ճակատամարտ մի տեղի պիտի ունենայ երբոր Ռուսաց ստուար բանակին հետ երես առ երես գանք։

Մեր յաղթութեան վրայ վստահ եմ, զոր մէկ քանի օրէն ձեզ աւետելու բաղդն ունենալ կը յուսամ, եթէ իմ գլխուս ալ փորձանք մը չը պատահի։

ՆԱՄԱԿ Բ.

ԱԼՄԱՅԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

Ալմա, 21 սեպտ. 1854.

Անգլիական բանակը մի քանի օր առանց վրանի մնալով չատ նեղութիւն քաշեց, բայց քաջարի զօրքը ամենեւին տրտունջի խօսք մը իսկ բերնէն չհանելով այս տառապանաց արիաբար տոկաց և միմիայն յառաջխաղացութեան հրամանին ուշանալուն վրայ քիչ մը սրտնեղութիւն կը յայտնէր։

Սեպտ. 14ին Գրըմ ցամաք ելած էինք՝ 19ին առաւօտուն այս սըրախալի հրամանն ալ տրուեցաւ և զօրաց ցնծութիւնը չեմ կրնար նկարագրել։

Ես և Գաղղիական սպայակոյտէն ուրիշ բարձրաստիճան զօրականներ Լօրտ Ռակլանի շուրջը կը գտնուէինք, որ ձի նստած՝ յարձակման պատրաստուած գունդերուն առջեւէն կանցնէր և զանոնք բարեւած ատեն ցնծութեան և հայրենասիրական աղաղակներով կընդունուէր։

Երբոր 55րդ գունդին առջեւէն կանցնէինք քիչ մը առաջ մեր քով հասնող Գաղղիական սպարապետը Սէնդ-Առնօ,

«Ձեզ տեսնեմ, Անգլիացի զինակիցք իմ. կը յուսամ թէ այսօր լաւ պիտի պատերազմիք և ձեր համբաւաւոր քաջութիւնը այսօր ալ պիտի ցուցնէք» ըսաւ։

«Կեցցէ՛ Գաղղիա» աղաղակն էր միայն Սէնդ-Առնօի առած պատասխանը։

Գաղղիական մարաջախտին՝ Անգլիական զօրաց համբաւաւոր քաջութեան ուղղած պատիւը, պարապ քաջալերութեան մը համար չէր. ինչպէս որ Ալմայի մեծ յաղթութիւնն ևս զանի բոլորովին պիտի արդարացնէր։

Դէպ ի Սէվաստոպոլ յառաջանալ սկսանք, ամեն վայրկենին սպասելով որ մեր ճանբան կտրելիք թշնամի բանակը առջեւնիս պիտի կանգնէր։

Միայն Խազախ ձիաւորներու կը հանդիպէինք, որոնք մեր յառաջապահ ձիաւորաց հետ մէկ քանի կրակ փոխանակելէ ետև, փախուստ կուտային։

Վերջապէս, այն յիշատակաց արժանի սեպտ. 20ի օրն առաւօտ եղաւ։

Ալմա գետոյն եզերքը հասած էինք, որուն դիմացի կողմը զառիվեր բլուրներու վրայ բանակած էր Ռուսաց հոծ բանակը։

Ի տես թշնամւոյն բոլոր սրտերը բաբախել սկսան զոր օրերէ ի վեր կը փնտռէին և որ հիմա հզօրապէս հաստատուած էր այն զառիվեր բլուրներուն վրայ և արհամարհանաց աչօք կը դիտէր մեր յառաջխաղացութիւնը։

Ռուսաց գրաւած դիրքը արդարեւ բնականէն խիստ զօրաւոր դիրք մը էր, ինչպէս որ մեր հետ գտնուող զինուորական հիւր մը՝ ականատես վկայ մ՚ալ պատերազմէն յետոյ սապէս կըսէր.

«Պատերազմը լմննալէն յետոյ ձիով պտոյտ մը ըրի բոլոր այն տեղւանքը ուր այս արիւնաուշտ կռիւը տեղի ունեցած էր, և բոլոր դիրքերը բնականէն այնչափ զօրաւոր գտայ որ, աշխարհիս վրայ զանոնք յարձակմամբ առնելու կարող զօրքեր գտնուելուն վրայ զարմանքս չեմ կրնար բառնել. եթէ այդ դիրքերը պատշաճապէս պաշտպանել գիտցուի, բոլոր աշխարհի յարձակման դէմ անառիկ կրնան ըլլալ։»

(Շարունակելի)

ըէտոսինէ պա խրատէի Սէնիյէի հազրէթը Բոսֆիշանէի գարար վէրիլէրէք մուճիպինճէ խիճապը իճրա գըլընմագտա օլուպ, անճագ. իխրաճաթըն մէվըէտինէ (կէօնտէրիլտիկի մահալէ) վիւսուլինի միւթէյյին խպրագը լազըմ կէլէն շահատէթնամէլէր՛ միւխթէլիֆ քէսան մարիֆէթիյլէ խպրագ օլընմասընտան նաշի, Նըսֆ ըէսմը մէզգիւրըն կէրիյէ վէրիլմէսի խուսուսընտա միւչքիլաթ թէհատտուս էյլէմէքտէ օլտըղը անլաշըլմըշ օլտըղընտան, մուամէլաթըն տահա զիյատէ գօլայ վէ չապուգ ճէրէյան էյլէմէսի զըմնընտա պունտան պէօյլէ տիյարը էճնէպիյէյէ խիւրաճ օլընան մէմալիքը Շահանէ մահսուլը չարապլարըն Նըսֆ ըէսմը միրիսինին իատէսի հազգընտաքի իսթիտայը ախզ ու գապուլ խտէն Տույունը Ումումիյէ խտարէլէրի՛ օ չարապըն կէրէք սահիպլէրիյլէ իխրաճ խտէն վէ կէրէք Նըսֆ ըէսմը միրի ըէտոսինէ տաիր օլան իսթիտայը թագտիմ էյլէյէն հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, ըէտտիյաթը շահատէթնամէյի խպրագ խտէնէ թէէտիյէ վէ իյֆա, վէ էկէր մէզգիւր շահատէթնամէյի խպրագ խտէնլէր իճրաըը միւլթազի օլան թէոդիյաթ նէթիճէսինի պէքլէմէքսիզին տիկէր պիր մահալէ ազիմէթ արզուսընտա կէրի վէրիլմէսի լազըմ կէլէն ագչէնին ախզընը սաիր պիրինէ հէվալէ խտէրլէր իսէ, օլ վագթ ուսուլի տաիրէսինտէ մուսատտագ վէքեալէթնամէլէր թալէպ օլընըպ, կէօսթէրիլտիկի անտէ պունլարա իթա խտիլէճէյի՛ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ խտարէսի մէրքէզիյէսի թարաֆընտան իլան օլընըր·

24 Թէմուզ 305

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏՖԷՐԼԷՐԻ

Իտարէսի Բոյաֆընտան կէլէն իլան·

Ֆրանսա կէօմրիւք խտարէսի՛ Բարիզ սէրկիսի ումումիյէսինի զիյարէթ խտէնէք զէվաթա գօլայլըգ կէօստէրմէք մագսատիյլէ Բարիզէ միւթէվէճճիհէն սիւրաթ գաթարլարընա բաքիլ օլան եօլճըլարըն՛ էշեա թաշըյան վէ բաքիլ օլտուգլարը վակոնլարտա պուլընտըրըլան ուֆագ թէֆէք էշեայը մուայէնէ իթտիրմէք իչիւն Ֆրանսա հուտուտընտա վակոնլարտան էնմէք զահմէթինտէն գուրթարմայա գարար վէրմիչ օլտըղընտան, պունտան պէօյլէ էշեաի մէզգիւրէ՛ վակոնլարտա մուայէնէ օլընաճագ տըր·

Նիւք արապալարընտա պուլընան վէ Բարիզէ կիտէճէք էշեա տէյու գայտ օլընմըշ օլան էշեա՛ քէմաքիւսապըգ Բարիզէ վիւսուլլէրինտէ մուայէնէ խտիլէճէք տիր·

Տէրսաատէթ 3 օգոստ· 1889

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 7 օգոստ·

Ինկիլ· էսհամը Ինկ· Լիր·	098-5/16
Օսմ· էսհամը աչըլտը	16-1/4
» » գապանմըշ	16-1/4
» » Սէրի Ա	28-1/2
» » » Պ	18-3/4
» » » Ս	16-1/8
Սթօման 1871	92-
Օսմանլը Պանգասը	10-1/2
Ռուսիա իսթիգրազը	100-1/4
Մըսըր մուս· մութթահըտէ	90-1/4
» իմթիյազլը	101-
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	81-5/8
Թօլիտօ իսթիգրազը	102-1/4
Մաճառիսթ· էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-36·02

Բարիզ 7 օգոստ·

Ֆրանս· էսհ· 3 % Ֆր·	85-70 1/2
» » 4 1/2 %	104-35
Սէնի Օսմ· էսհամը աչըլտը	16-27 1/2
» » գապանտը	16-47 1/2
Մէ-գտտէլէ	
Սէրի Պ·	16-10
» Ս·	16-35
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	60-50
Օսմանլը Ըէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	514-37 1/2
Գրէտի Լիօնէ	682-50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1278-75
Ֆօնթուար տ'էսգօնթ	073 75
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2278-75
Ռուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	93-10
Մըսըր ֆօնտ· մութթահըտէ	455-
Եունան 3 % 1879	463 75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-18

Վիէննա 7 օգոստ·

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-95
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	31-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էսհ· ում· տիւն ագչ· գար·	17-26
» » » էն եիւքսէք	17-30
» » » էն աշաղը	17-22
Պու սապահ աչըլտը	17-29
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար·	44-38
» » » էն եիւքսէք	45-02
» » » էն աշաղը	44-38
» » » աչըլտը	45-
Մըսըր մութթահըտէ գար·	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա·	28-20
» Պ·	16-30
» Գ·	17-29
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	59-75
Ագչէ ֆարգը	7-
Ըէժօր Պաշ·	-
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-21
Սթամպօլ պանգասը	7-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-15
Թրամվայ	4-65

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 ղրշ·տան	Ղրշ· Բր·
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	102-10
Պէշլիք »	104-
Ալթըլըգ »	104-
Ինկիլիզ լիրասը	110-05
Ֆրանսըզ ալթունը	87-25
Բօլ	90-05
Գրէմիս ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-81

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	08-20
(COOO)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 29)

Նիզամիյէ սարրաճխանէ ամպարը իչիւն մէվգըի միւնագասայա գօնուլան օն գալէմ էյէ վէ սաիրէ իլէ մույթապլիյէ ֆապրիգասը իչիւն ալընաճագ պին ատէտ Գարահիսար քէչէսի վէ էյպիսէ անպարընա ալընաճագ սէքիզ եիւզ էլլի թօփ գուր չունի պօյալը սաթարըգ ամէրիգան իլէ պին մէթրօ կիւմէզ չուհանըն՛ աղօսթօսըն պիրինճի կիւնիւնէ գատար միւնագասալարը իճրա օլունարագ գարարը գաթիլէրի վէրիլէճէկլինտէն, իմթասընա վէ իքինճի կիւնիւ եւիզտէ պէչ թէնզիլ լինէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր·

24 Թէմուզ 1889 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 30)

Ինչաաթը աքէրիյէ իչիւն միւպայաասը իգթիզա խտէն եիւմի պին տէն օկոզ պինէ գատար Մարսիլեանըն կիւչաու Թախտա քիրէմիտի իլէ իքի պին ատէտ մահնա քիրէմիտինին միւնագասասը թէմուզըն օթուզընճը բազար կիւնիւ գարարլաշտըրըլմայ էրթէսի կիւնիւ եւիզտէ պէչ թէնզիլաթը իճրա օլունաճաղընտան թալիպ օլանլարըն Ինչաաթը աքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունըր·

24 Թէմուզ 1889 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 31)

Զիվիտ
քիլօ 5000
պէհէր քիլօսը 60 ղրշ·
Շարապ Թօրթուսը
քիլօ 7000
պէհէր քիլօսը 8 ղրշ·
Զիվիտճիկ
քիլօ 2500
պէհէր քիլօսը 6 ղրշ· 20 բարա·
Մարսիլեա Թութկալը
քիլօ 6000
պէհէր քիլօսը 6 ղրշ· 14 բարա·
Շապ
քիլօ 10000
պէհէր քիլօսը 1 ղրշ· 20 բարա·
Կէօզ Թաշը
քիլօ 2000
պէհէր քիլօսը 2 ղրշ· 24 բարա·
Զաճ եաղը
քիլօ 3500
պէհէր քիլօսը 2 ղրշ· 14 բարա·
Մօր պազամ
քիլօ 30000
պէհէր քիլօսը 1 ղրշ· 1 բարա·
Պէյազ բօթաս
քիլօ 2400
պէհէր քիլօսը 1 ղրշ· 25 բարա·
Թուզ րուհը
քիլօ 500
պէհէր քիլօսը 1 ղրշ· 4 բարա·
Թիզապ
քիլօ 500
պէհէր քիլօսը 2 ղրշ· 24 բարա·

Իզմիտ ֆապրիգասի հիւմայունը իչիւն մէվգըի միւնագասատա օլան պալէտաէ մուրագգամ օն պիր գալէմ պօյա էճզասը՛ ֆիյաթը մուրագգամէլէրի իլէ թալիպի էօհտէսինէ իհալէ օլուպ, թէմուզըն օթուզընճը կիւնիւնէ գատար միւնագասալարը իճրա օլունարագ մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վէրիլէճէկլինտէն իմթասընա վէ օմուզ պիրինճի կիւնի եւիզտէ պէչ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր·

24 Թէմուզ 1889 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 32)

Պազը մէվագըի ասքէրիյէ իչիւն խմալ իթտիրիլէճէք օլան մա խօրթում վէ էսէվաթը սաիրէ տէօրթ ատէտ ալավէրալը հարիգ թուլումպասը իլէ իքի ատէտ թուլումպայա խօրթումլըրըն իմալ ու իթմասը թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր·

24 Թէմուզ 1889 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 33)

Զալթալճա իթինգքհամաթընտա մէվճուտ էֆրատը Շահանէ իչիւն մահալլինճէ մէվգըի միւզայէտէյէ վազ օլունարագ իճմա օլունաճագ եիւզ գըրքի աթմիգ տագըգէ եիւզ եիւզմի պէշ գըրքի աթմիգ նանը ազիզ վէրիլմէսի մահալլի թալիպի էօհտէսինէ օլուպ, պուրաճա գամմը իլէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր·

25 Թէմուզ 1889 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 34)

Սամսունտա իւ Ագվի, Հօրան, Մագկէրտ, Գըզըլ Քիլիսէ, Արապգիր վէ համա մէվգըլէրինտէ ճէփհանէ Ճէպանէ Միլիյէքեանէ պուլընան վէ Սամսուն գալէսընտա էֆրատը իչիւն մաճալը մէզգիւր տէպպօյընը մահֆազայա մէմուր էֆրատը իթթիյաճաթընըն խտարէլէրի իչիւն մահալլէրինճէ մէվգըի միւնագասայա պուլընան էրզագ վէ սաիրէնին մամպէլէրի իթմասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր·

25 Թէմուզ 1889 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 35)

Հայվանաթը միրիյէ խտարէսի իչիւն ալընաճագ մայիմ էլ մըգտար սամանըն պէհէր գանթարը օն ալթը ղրուշա թալիպի էօհտէսինէ օլունմուշ իսէ տէ աղօսթօսըն րուզիմինի իքինճի կիւնիւ գարարը գաթիլէրի վէրիլէճէկլինտէն իմթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր·

25 Թէմուզ 1889 3—1

ԻԼԱՆ

Ի· սկիւտարտա Թէքքէ Գարսուսընտա Մկրտիչին պազչէսինտէ սաքին միւֆլիս Բարսեղ Զագըճեանըն զիմմէթինտէ ալաճագը օլանլարըն գանունամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ ալաճագլըգլարըն սէֆթէրլէրինի թանզիմ իլէ սաիր սինտիգլէրին ինթիխապ վէ թայինի հազգընտա իսթիշարէ օլընմագ իւզրէ իչպու 305 սէնէսի աղօսթօսըն 7ինէ միւսատիֆ օլան բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 7 րատտէ Տէրսաատէթ Թիճարէթ մահքէմէսինտէ հազըր բուլունմալարը Գաշրիյէ իֆլաս օտասընտա կէլմէլէրի իլան օլունըր·

Ֆիւժ Գօմիսէր

24 Թէմուզ 305

Վալիտէ մաճիտը հազրէթը Շէհրիյարի ճէննէթմէքեան Ապտիւլ Մէճիտ Խանը Ղազի Թապէսէրաւէհու հազրէթլէրինին էվգաֆը ճէլիլէլէրինտէն Զաթալճա սանճագը տախիլինտէ վագը Թէրգօս նահիյէսինէ թաբի Սթրանճա վէ Քիւրտ-Տազը նամ վագֆ պէյլէք օրմանըն 305 սէնէսի մալիյէսինտէն իթիպարէն չէրախթը մալիյէսի իլէ 5 սէնէլիկի իճալէ օլընաճաղընտան, մէզգիւր օրմանա թալիպ օլանլարըն 305 սէնէսի չէհրը հազիրանըն 24ինճիւ կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը թէմուզըն 24ինճիւ կիւնիւնէ տէկին Էվգաֆը հիւմայուն Խազինէսի մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի խուսուսը՛ Թօփէ վէ Թէրճէմանը հաքքան՛ վէ ճէրիտէ Շարքիյէ վէ Միհրիէ Օրհանիյէ գազէթալարը վասըթասըլա իլան գըլընմըշ իսէ տէ, մէզգիւր օրմանա թալիպ օլանլար պուլունմագ հասէպիյլէ, թալիպլէրին 100 ղրուշլա 140000 ղրուշա թալիպ օլընտուղընա մէպնի թէզայիւտ իթմիչ, վէ չէհրը թէմուզըն 31ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը աղօսթօսըն 3իւնճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 գամմ գապուլի մուգարրէր պուլընմըշ օլմաղըլա, պէրմինվալը մուհարրէր 100տէ 5 զամմըլը իզամընա թալիպ օլանլարըն՛ միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա Էվգաֆը հիւմայուն խազինէսի ճէլիլէսի մուհասէպէսի ումումիյէ խտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր·

25 Թէմուզ 305 3—1

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԷԶ
բօսթա վափօրլարը

Մէսաժըրի խտարէսի՛ Տէրսաատէթ վէ Մարսիլեա արասընտա իշլէթտիկի բօսթա վափօրլարընըն թարիֆաներտա պու քէրրէ պէրվէճհը աթի պազը թաատիլաթ իճրա իթմիշ տիր·

Վափօր Մարսիլեատան Տէրսաատէթէ քէմաֆիսսապըգ հէր ճումա էրթէսի աքշամլարը հարէքէթ իտուպ, ամպատէմ· 29տան իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վափօրը՛ Շիրա, Սէլանիք, Գավալա, Բօրլաքօս վէ Զանագգալէսինէ ուղրայաճագ տըր·

Քէզա Տէրսաատէթտէն Մարսիլեայա հէր բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ագշամ սաաթ 4տէ վափօր հարէքէթ իտուպ, Հօկտեմբրի 18տէն իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վափօրը՛ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Բօրլաքօս, Գավալա, Սէլանիք վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ Հօկտեմպրի 25-տէն իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վափօրը օ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ պու սուրէթլէ օն պէշ կիւնտէ պիր Իզմիրտէ, Սուրիայա կիտէն վափօրլա Թէսատիւֆ վուգու պուլաճագ տըր·

Մէսաժըրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտըֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի նէգտիկէրէ Թէսատիւֆ խտէր·

Իսթէք օլընտուղտա Մարսիլեա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ խտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար պիլէթլէրին ֆիյաթը Թէնզիլ խտիլմիչ օլուպ, 1ինճի մէվգը 380 վէ 2նճի մէվգը 274 ֆրանգ տըր·

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր·

Հէր 15 կիւնտէ պիր բէրրէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ խտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք աւտէթտէ մունթազամէն Սամսուն, Քէրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սիւնօպ վէ Խնէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար· Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահլարը մուվասալէթ խտէր·

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուտ խտէն բօսթա վափօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր·

Սալը կիւնլէրի սապահ ալաֆ· սաաթ 8տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ խտէր, վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Օտէսայա վասըլ օլուր· Օտէսատան բազար կիւնիւ հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի Տէրսաատէթէ մուվասալէթ խտէր·

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնլէրի ագշամ ալաֆր· սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ, էսնաի ազիմէթտէ սուրէթը մունթազամէտէ Պուրկազ, Սիւնէ, Կալաց վէ Իպրաիլէ, վէ աւտէթտէ Կալաց, Սիւնէ վէ Քիւսթէնճէյէ ուղրար վէ սալը կիւնլէրի Տէրսաատէթէ վասըլ օլուր·

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շիրքէթի» ունվանըյլա Գալաթատա Տէմիր խանընտա նումէրօ 3 մաղազատա էմլաքա աիտ պիր մաալահաթկիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէզգիւր մաղազատա էմլաքա աիտ քեաֆֆէի մուամէլէ՛ չէրայիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլունուր· Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ ագչէ իգրազ ու իսթիգրազը, վէ էմլաք վէ ագարըն պէյ ու ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիսինին աիտ օլտուղը տաիրէյէ թէքալիֆի, ֆէրաղ վէ էմլաքը մէվգուֆէնին թէժվիլի ինթիգալի, վէ նիհայէթ էմլաքըն տէվիրլէրը պէյլէնէ տաիրէյէ տէ սիկորթա խուսուսաթընըն թէժվիլէսի տէրէօհտէ օլընաճաղը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլէ իճրա իտիլէճէյի իլան օլունըր· 30—11

Մաճառը Տօգթ· Տանիէլ Բէգզինին հիւքիւմէթ Թարաֆընտան Թաստիգ վէ Նէզարէթ օլընան աշըխանէսինին

ԹԱԶԷ ԱՇԸՍԸ

Իշպու հայվան աշըսը՛ պիւթիւն սէնէ Թազէ գալըպ, քէսիլէն հայվանըն պիլճիւմլէ աջալըրը հիւքիւմէթին պիր պայթար հէքիմի թարաֆընտան թէֆթիշ ու թէֆթիշ օլունտուգտան վէ հիչ պիր խաստալըղը օլմատըղը Թաստիգ խտիլտիքտէն սօնըրա մէզգիւր աշը իթա վէ թէսլիմ օլունըր·

						Ղրշ·
	3—4	տէֆա աշըլամագա քեաֆի		1	գալէմ	7·50
Պէհէրի	3—4	»	»	10	»	6
	15—20	»	»	1	»	30
	50	»	»	1	»	70
	100	»	»	1	»	120
	1000	»	»	1	»	1100

Ֆիյաթը Մ· Լէոն Ֆրիտմանըն նէզտինտէ ֆիրուխթ օլունըր·
Ումում տէբօզիթօսը՛ Պէյօղլունտա Տօզըրու Եօլտա Ագա-Ճամիսինտէ 169 նումէրօլը ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ ՏԻՐ·

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ
1809տա Թէէսիս

	Ինկ· Լիրասը
Իէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	5,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
1836տա Թէէսիս

	Ինկ· Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ ագչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898·076

Սալիֆ ուլ պէյան իքի գումպանեա էհվէն ֆիյաթըլա վէ միւթէտիլ չէրայիթլէ խանէ վէ էշեա վէ էմթաայի թիւճճարիյէ վէ սաիրէ սիկուրթա իտուպ, գազանըն վուգուընտա սէրաչա պէրմուճիպը մուգավէլէ Թազմին իտէրլէր· Եանկըն ճիհէթինտէ Թազմինաթ 15,000,000 Ինկ· լիրասը·

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ
Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ· լիրասը 500,000 Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ· լիրասը 120,000

Իշպու գումպանեա էհվէն ֆիյաթըլա վէ միւթէտիլ չէրայիթլէ կէրէք վափօր վէ կէրէք եէլքէն սէֆինէլէրիյլէ մէրսուլ էմթաայի թիւճճարիյէ, կէրէ օ վէ նոյլ պէտէլի սիկուրթա իտէր· Մուֆասսալ մալումաթ իչիւն Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա մէզգիւր իւչ գումպանեալար աճէնթէ ԳԱՌՆԻԿ Ե· ՍԷՐՈՊԵԱՆա միւրաճաաթ իթմէլի·

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ
20 ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

32 RECOMPENSES DONT 12 DIPLOMES D'HONNEUR et 14 MEDAILLES D'OR

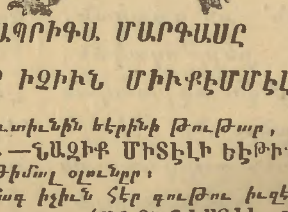

Certificats nombreux des premières autorités médicales

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ
ՔՈՒՉԻՒՔ ՉՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՉԻՒՆ ՄՈՒՔԷՄՄԷԼ ՆԱՖԱԳԱ

Քեաֆի մըգտարտա օլմայան անա սիւտիւնին եէրինի թութար, վէ սիւտտէն քէսմէյի գօլայլաշտըրըր, վէ զայիֆ գօլայ սինէր.—ՆԱԶԻՔ ՄԻՍԷԼԻ ԷԿԹԻՐԷԼԷՐ իչիւն տախի նաֆագա եէրինէ սուրէթլէ միւֆիտտէտ իսթիմալ օլունուր·
Պիր չօգ Թագլիտլէրինտէն սագընըլմագ իչիւն հէր գութու իւզէրինտէ ՀԱՆՐԻ ՆԷՍԹԼԷ, ՎԷՎԷՅ (Զուիչրէ)
նամ մուհթէրէմինին իմզասը պուլունմալըսընա տիգգաթ իթմէլի տիր·
Պիլճիւմլէ պէօյիւք էճզաճըլար վէ բագգալար տիւքեանլարընտա պուլունուր·

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՎԷ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՊԷՕՅՈՒՔ ՄԻԼԼԷԹ ԽԱՆԸՆՏԱ
ԻԹԹԻՀԱՏ ԲՕՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԻՆ ԻՍՏԸ ԳԱՐՇԸՍԸ

Մէզգիւր մաղազատա հէր նէվ պէյազ չամաշըր, գատընլար իչիւն մանթօլար, չօճուգ էլպիսէլէրի, եաըըմ ֆիսթանլար, գօրսէլէր, ճէպէզ իչիւն չամաշըրլար, նագըշ իշլէմէլէրի, էնվաի չօրապլար, մէնտիլլէր վէ սաիր պու կիպի մալլար զայէթ էհվէն ֆիյաթըլա ֆիրուխթ օլունըր·

Քեաֆֆէսի ալէա ճինստէն օլան պու մալլար թօրտան վէ բէրրաքէնտէ սաթըլըր·

Պու մալլար՛ Վիէննա վէ Պէրլինտէ խուսուսի ֆապրիգալարտա իմալ օլունըպ, Ինկիլթէրա, Իթալիա վէ Էվրօբանըն սաիր մէմլէքէթլէրինտէն տախի մալ ճէլպ օլունըր·

Էկէր պէտէլի բօլիչա վէ եախոտ բօսթա րուլը իլէ կէօնտէրիլիր իսէ, Թաշրալարտան վագըը օլան սըբարիշլաթ տախի իճրա օլունըր·

Պէյէնիլմէյէն մալլար կէրի ալընըպ ագչէսի իատէ օլունըր վէ եալընըզ նագլիյէ ուճրէթի ալընըլըր·

Գատընլարա սուհուլէթ օլմագ իւզրէ մէզգիւր մաղազա՛ քէնար ճէսիմ տէբօզիթօլարընա մահսուս պիր թէրզիխանէ զամմ ու իլավէ իթմիչ օլտըղընտան, րամազանտա մանթօ վէ սաիրէ եապմագ իչիւն Էվրօբատան էնվաի չէշիտ գումաշլար տախի կէթիրթմիչ տիր·

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԵՕՒՔՍԷՔ ԳԱԼԴԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ
ՔԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻՔ
ԱԼԷԱԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէզգիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալաթ պուլունուր·

Էզճիւմլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուքտան) մամուլ միքյասօր միւխթէլիֆ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չէրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր·

Մ· Բօլ Ֆօյաճեան՛ հէր նէվ սըբարիշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր·